

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 476

Setmana del 6 al 12
de novembre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

*Animem vivament les
parròquies,
associacions, escoles i
grups eclesials a fer-se
resents i a facilitar la
presència de molts a
aquesta gran
peregrinació a Roma.*

**Narcís Jubany,
Ramon Torrella**

AFINANT

La romeria del
Mil·lenari, una
fita històrica

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

D'aquí un mes, estarem de retorn del Pelegrinatge del Mil·lenari a Roma. Ara és el moment, del treball, de l'esforç, de la decisió a peregrinar, sempre dura, de llançar, si cal amb plor, la llavor. I quina millor llavor que la invitació que ens adrecen els dos arquebisbes de Catalunya? Però, tal dia com avui d'aquí un mes, serà el retorn —perquè dubtar-ne?— com el que descriu el salm: "...tornaran amb alegria portant les gavelles". Haurà estat el "test" de la vitalitat del nostre cos eclesial. Una iniciativa popular, laïcal, aprovada d'antuvi quan sols era un projecte, beneïda després, presidida ara pels nostres arquebisbes. Un gest col·lectiu amb una motivació prou clara: celebrar i recordar el paper decisiu de Roma en el naixement de la nostra nació. Una "romeria" dels cristians, però oberta també a tots els conciutadans orgullosos de la nostra Història, tal com fou, tal com és i tal l'hem de fer.

DIUMENGE

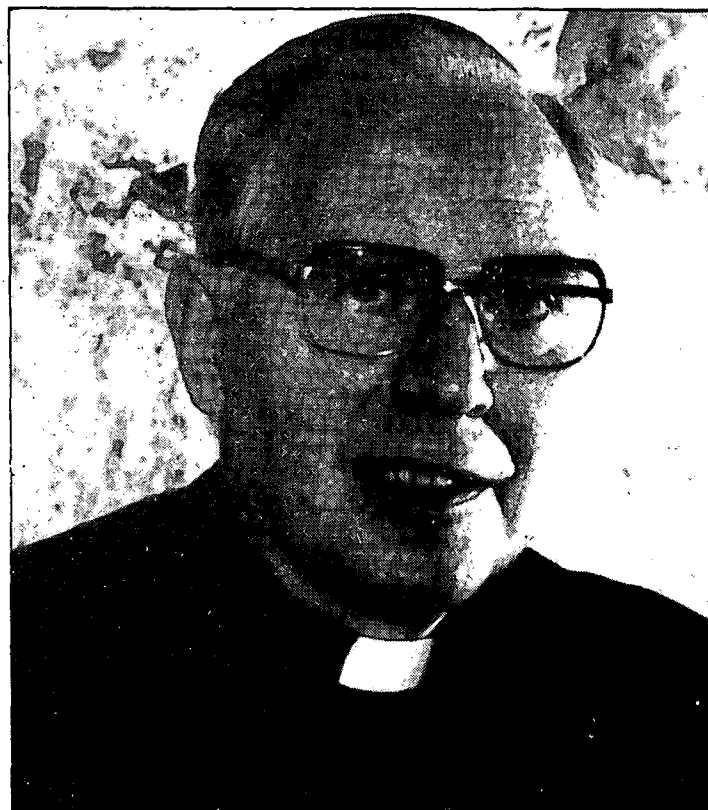
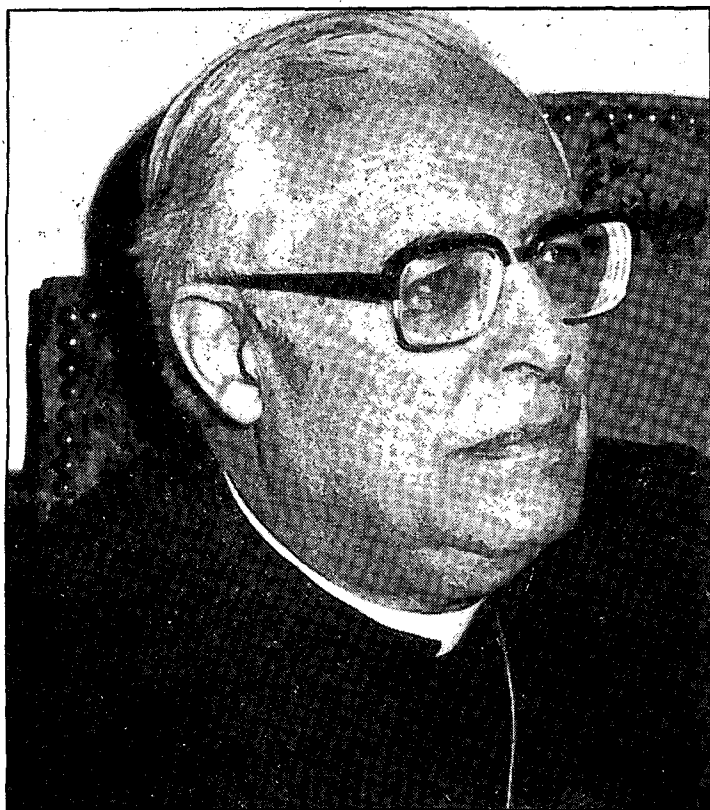
13 DE NOVEMBRE

**DIADA
DE**

GERMANOR

Els dos arquebisbes de Catalunya

Convoquen tothom pel Pelegrinatge a Roma

En el nostre document "Arrels cristianes de Catalunya" els bisbes catalans vam parlar d'aquell amor al poble "que comporta un compromís afectiu de civisme". Aquest compromís es farà palès d'una manera peculiar en un acte específicament catòlic, que tindrà lloc durant la celebració del Mil·lenari de Catalunya. És la peregrinació a Roma, al redós de la memòria de Pere i de Pau, allà mateix d'on ens vingué la fe. Hi recordarem, amb emoció, les nostres arrels i les afermarem, hi pregarem per totes les llars, per totes les dones i per tots els homes de Catalunya, molt especialment pels més necessitats en qualsevol aspecte, i hi saludarem filialment el qui, des d'ara fa justament deu anys, és el successor de Pere, el papa Joan Pau II. Estem segurs que, avui també, com ara fa mil anys, rebrem del Papa impuls i força moral. Joan Pau II que, a Estrasburg, acaba de reclamar —una vegada més!— el reforçament de la identitat cultural de totes les regions eu-

ropees, és un enamorat de la pluralitat de cultures que formen Europa, de l'Atlàntic als Urals, i de les arrels cristianes que les agermanen totes.

No cal dir, d'altra banda, que aquesta trobada romana promoguda pels catòlics és oberta a tothom. Esperem trobar-nos-hi, solidàriament, amb tots els nostres conciutadans que vulguin compartir aquest acte de presència i de projecció de la nostra comunitat nacional a Roma que serà també el pelegrinatge.

Animem, doncs, vivament, les parròquies, associacions, escoles i grups eclesials de Catalunya a fer-se presents i a facilitar la presència de molts a aquesta gran peregrinació a Roma.

NARCÍS JUBANY i ARNAU
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primate

AVUI: Especial Pelegrinatge a Roma

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

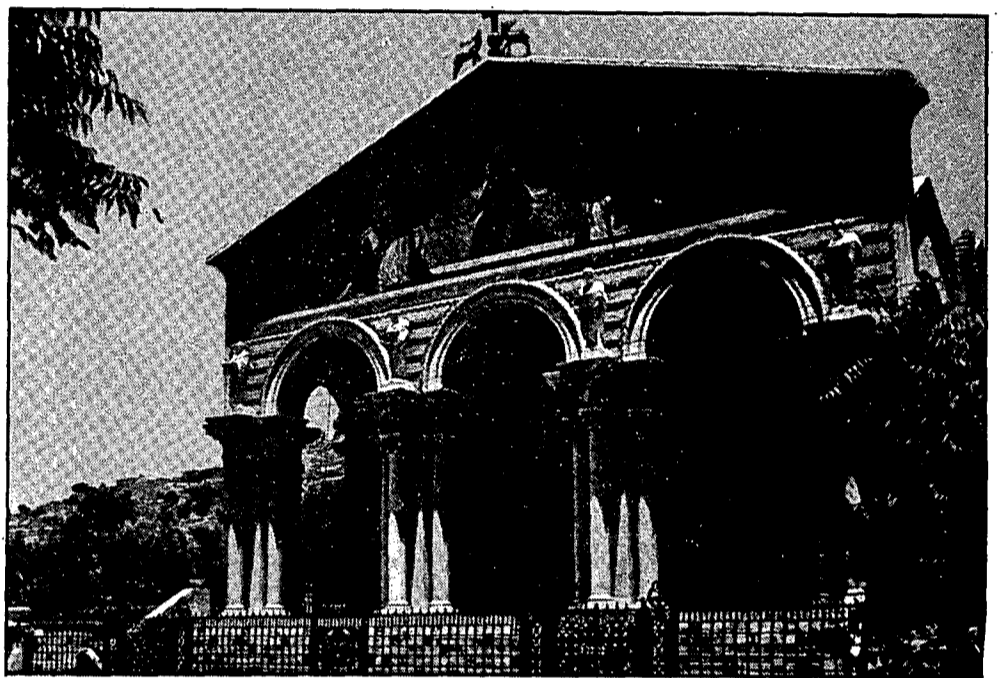
PRÒXIM PELEGRINATGE A TERRA SANTA PER CAP D'ANY

del 28 de desembre al 4 de gener de 1989

*Visitant tots els llocs bíblics,
de la Judea fins a la Galilea*

A la Judea - Jerusalem: Getsemaní, Sant Sepulcre, Calvari, Cenacle, etc.
Bethlem: Camp del Pastors, Gruta del Naixement, etc.
Ain-Karem. Jericó. Mar Morte. Qumran. etc.

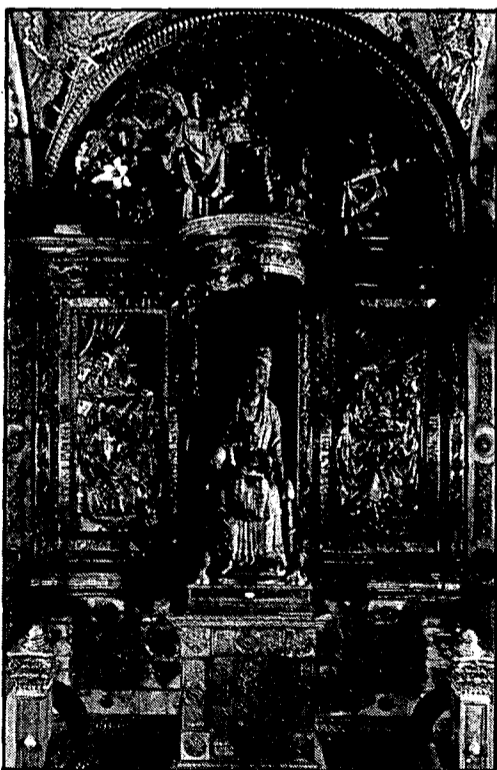
A la Galilea - Natzaret: Gruta de l'Encarnació, casa de la Mare de Déu, etc.
Mont Tabor. Canà. Cafarnaum.
Llac de Tiberiades. etc...

GETSEMANÍ

NOTA: PLACES MOLT LIMITADES

Ara també "Catalunya Cristiana"
us ofereix
"l'estampa del Mil·lenari"

"LA PRESENCIA DE MARIA ES LLIBRE I VARIADA.
SAPIGUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"

Hem editat un díptic de la Mare de Déu de Montserrat, amb la pregària pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. X 15 cms.

Preu especial a Parròquies i Col·legis.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"
- La medalla magnètica per al cotxe

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms

Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

Díptic del Mil·lenari.

Preu: 12 Ptes. unitat/1.100 Ptes. el centenar.

La imatge de la Mare de Déu "Benaurada".

Terracotta policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 12.500 Ptes.

Medalla magnètica original de "Petites Soeurs de Bethlem".

Preu: 850 Ptes.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviï per reembossament, , taló més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

FES-TE AMIC...
T'esperem!

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Els nostres lectors ens perdonaran la insistència, és més, estem segurs que la comprendran i l'aprovaran; l'afer s'ho mereix. També aquest editorial l'hem de dedicar al pelegrinatge a Roma del Mil·lenari de Catalunya. Si més no, ens hi obligaria la convocatòria del cardenal de Barcelona i de l'arquebisbe de Tarragona que publiquem en portada.

Algú es podia haver preguntat, i amb raó, qui organitza aquest pelegrinatge? Avui la resposta és clara. És veritat que la iniciativa ha estat popular —o laical, si es vol— tal com s'escau en la nostra Església post-conciliar. Però no ho és menys que els pastors han estat sempre al corrent des del primer moment en què es començà a gestar aquest projecte fins als seus desenvolupaments successius i que, quan han cregut que era quelcom seriós i viable l'han beneït i, segons les seves possibilitats, s'hi han adherit. Es tracta doncs d'una iniciativa "eclesial" i ningú amb prou consciència de la seva vinculació a l'Església i a aquest país s'hi pot considerar aliè. Així ho ha entès el nostre setmanari que, des del començament, ha considerat aquest pelegrinatge com un tema prioritari d'informació i de publicitat, tot i no estar-hi vinculat "institucionalment", com ara es diu.

La convocatòria dels nostres arquebisbes

Les raons històriques d'aquest pelegrinatge a Roma —d'aquest "romiatge" com algú feia notar la setmana passada en aquestes pàgines— són òbvies i, creiem, que comencen a ser d'un cert domini públic. No es podia parlar dels fets d'aquell llunyà 988 i endegar-ne una celebració sense fer esment del paper decisiu que hi jugà la Roma dels Papes i, si Catalunya es pot enorgullir avui dels seus mil anys de vida nacional, és perquè va néixer i va créixer al redós de l'Església catòlica i romana. Ara bé, els pobles —i l'opinió pública— no es nodreixen només de cites històriques en parlaments il·lustrats. Si, a hores d'ara, hi comença a haver una certa consciència "popular" d'aquest aspecte característic del nostre naixement com a poble, és sens dubte gràcies a aquesta iniciativa, escampada per tots els pobles de Catalunya, de peregrinar

massivament a Roma per proclamar-ho als quatre vents.

Així aquest romiatge esdevé, no tant una ocasió "entre altres" de fer un viatge a Roma o d'omplir un llarg pont de dies festius, sinó una mena d'obligació moral, pels individus, sens dubte, però sobretot pels grups i les comunitats cristianes —els organitzadors no s'han cansat de convocar "totes les parròquies, totes les escoles, totes les institucions cristianes"— de ser presents d'una manera representativa, ni que això comporti un cert sacrifici, en els actes "mil·lenaris" que tindran lloc a Roma els dies 4 i 5 de desembre i que, sens dubte, tindran un ressò "nacional" a tot el país. És evident que ens trobem en una època i en una situació —pel què fa al nostre món catòlic— en el qual el "poder de convocatòria" és dèbil i difús, per causes que ara no és el moment d'esbrinar, i en el que manquen o fallen els "agents transmissors", com dirien els sociòlegs. Tanmateix aquest pelegrinatge constitueix un d'aquells fets, l'èxit i la transcendència dels quals consisteix en la raó i els motius que els avalen i no tant en l'adhesió d'uns o d'altres. El qui hi participa en ref més que no pas hi aporta.

Altesa:

Amb el record encara viu de la vostra visita breu però intensa a la vostra ciutat titular, us saludo respectuosament.

Oi que diumenge la Catedral de Barcelona feia sentor de festa? Les naus eren farcides de ciutadans, la llum lliscava suau pels pilars, feixos de columnes i els retaules daurats. Al presbiteri, la Mare de Déu de la Mercè, la vostra patrona, voltada de bisbes, preveres i diaques, lluïa ufanosa la mateixa corona d'argent que la vostra ciutat, de mans del seu prelat, li va cenyir ara fa un segle.

Vós ocupaveu un lloc privilegiat damunt l'empostissat encatit que cobria l'escala de la cripta de Santa Eulàlia. Diumenge era també la festa de la seva translació, però la màrtir barcelonina, discreta es deixà ocultar per donar protagonisme a la patrona de l'Arxidiòce-

Carta a la comtessa de Barcelona

JAUME AYMAR i RAGOLTA

si... potser sota els vostres peus, lassats de caminar, sentíeu encara la remor i el caliu de l'agosarada verge de Sarrià. La vostra presència augusta sense altre tron que una humil cadira de rodes, es resistia a deixar-se retre pel pes de la malaltia i conservava tota la dignitat d'una reialesa que mai no vau arribar a exercir. Els vostres ulls clars fitaven tímidament la imatge de la Mare Reina. I us donava consol comprendre que la veritable reialesa no és d'aquest món, ni està subjecta a les vicissituds històriques, ni a les vel·leïtats dels polítics, ni a les mil i una contingències de l'esdevenir humà. Des del vostre setial, cara a cara amb la Mare de Déu, enteníeu que Maria és Reina per-

què participa del Regnat del seu Fill: un Regne universal i etern, de veritat i de vida, de santedat i de gràcia, de justícia, d'amor i de pau. Un Regne en el qual no hi ha súbdits sinó ciutadans de ple dret. També vós, Altesa, participeu de la reialesa del vostre fill, i encara que la història no us ha deixat ser la reina mare, mai ningú no us traurà el goig d'haver estat la mare del Rei. Però, sabeu Altesa? encara hi ha una joia més pregonada i més duradora: "Maria va ser més mare que Reina", digué el Cardenal a l'homilia i a vós aquestes paraules seves devien ressonar-

vos especialment... sí, ¿quina reialesa més bonica hi pot haver que veure's coronada pel do d'haver portat uns fills a l'existència?

Vós, Altesa, diumenge, crucificada pel dolor, amb el cap inclinat, però amb l'esguard ben alt, entre els cants i les pregàries assaboríeu cada instant de l'eucaristia amb la pau que dona haver fet el que estava en la vostra mà i sentir-vos inoperant respecte a un passat que ja no tornarà. Vós Senyora, des de la vostra digna prostració us encomanàveu a la Mare i li encomanàveu el fill rei i el Reialme que regeix, i aquesta Barcelona nostra bi-mil·lenària que es debat entre somnis i misèries en unes vigílies olímpiques exultants.

Diumenge, Altesa, a la Catedral, Maria ens va fer la mercè de la vostra presència silenciosa, humil i exemplar. I quan vau rebre la comunió, devíeu sentir molt endins un escalf semblant al d'Aquella que va tenir en les seves entranyes el Redemptor del món i us vau trobar misteriosament unida amb aquella gernació de barcelonins que s'arredossaven al voltant vostre.

Na Maria de la Mercè, comtessa de Barcelona, mare del nostre Rei, diumenge la Mare de Déu us va deixar compartir un bocí de la seva corona, aquella que només Ella us podia oferir: la dels barcelonins seus, la dels barcelonins vostres, que units cantàvem la nostra fe en un sol Déu, i ens atansàvem com a germans a la taula pairal, amb el goig de saber que la mare també hi era.

Que la Mare de Déu us ompli de mercès.

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
 Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
 Edita: Fundació Catalunya Cristiana
 Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
 Disseny: Josep Samper i Aledo
 Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona
 Impressora: Publigraf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

SAVI? NO!

Em va xocar molt i em féu riure força l'opinió que un bon home tenia del bisbe Torras i Bages. Deia: "Era molt sant; savi, no ho podia ser gaire, perquè jo li entenien tots els sermons". La lògica d'aquest bon home i de les seves paraules era impecable: ser savi és tenir molts estudis; qui té estudis, sap coses difícils i, quan parla, les diu; si, per exemple, un savi predica, les coses que dirà seran difícils d'entendre; els sermons que el senyor bisbe predicava no podien ser sermons de savi, perquè ell, que era pagès, que se sabia persona sense estudis, que no era savi, els entenien tots... Embolica, que fa fort! Evidentment que la lògica d'aquesta argumentació té una falla. Quina, però? I on?

MIQUEL ESTRADÉ

El cataclisme que en l'Espanya visigoda suposà la derrota del Guadalete obre una nova etapa de fecunditat cultural a l'occident cristià. L'emigració dels hispans més enllà del Pirineu suposa l'enorme difusió per Occident de les obres de Sant Isidor de Sevilla, especialment les "Etimologies", que apareixen repetidament reproduïdes a nombrosos còdexs no hispans dels segles VIII i IX, contribuint a la renovació de la cultura a l'embrió d'Europa que fou l'Imperi Carolingi tres preclars espanyols fugits davant la invasió islàmica: Teodulf d'Orleans, Benet d'Aniano i Agobard de Lyon.

La resistència armada comença en la Península a Covadonga, i d'altra banda penetrarà des de Poitiers formant la Marca Hispànica. La Reconquesta, portada a terme des de diversos fronts, estableix així les bases dels diferents pobles que aniran a forjar-se en la lluita contínua contra els invasors musulmans. Hereus de la cultura hispano-romana, aquests pobles tindran una unitat bàsica: la religió cristiana, tot i que cadascun tingui la seva pròpia sobirania política.

Coincidint amb la decadència de l'imperi carolingi, Catalunya pateix la correguda implacable de Muhammad ben Abiamir "Almansor". El comte de Barcelona Borrell II, amb clara visió política, es deslliga d'un sobirà ultrapirenenc que no és capaç d'auxiliar-lo i emprèn pel seu compte la tasca de reconquesta. Fins a tal punt és efectiva aquesta nova etapa, que pocs anys després del saqueig de Barcelona per Almansor, el successor de Borrell II, el comte Ramon Borrell III, amb el seu germà Ermengol d'Urgell, enviaix i saqueja la capital del Califat de Còrdova.

Data simbòlica, com ho són totes les dates històriques, l'any 985 fixa en la història el naixement de Catalunya com a Comtat sobirà. Les successives aliances matrimonials convertiran els Comtes catalans en sobirans d'Aragó i dels territoris francesos de la Catalunya nord. Jaume I reconquereix València i Mallorca, assolint aquesta expansió un moment de veritable grandària. El Mediterrani s'obre a les expedicions catalano-aragoneses, originant aquella cèlebre frase que fins els peixos portaven les quatre barres dibuixades als seus lloms. Mort sense successió Martí I l'Humà, el succeeix el seu nebot Ferran I, que inaugura la Casa de Trastámara, el 1410, i abans que finalitzi el segle XV, amb Ferran II el Catòlic, el regne catalano-aragonès s'unirà per aliança matrimonial al castellano-lleonès d'Isabel I la Catòlica.

Aquests són concisament els fets històrics que configuren la unitat de forces peninsulars per culminar la Recon-

El Mil·lenari de Catalunya a través de la història i la cultura

JOSE GUTIERREZ RODRIGUEZ

questa de Granada i obrir l'oceà tenebrós a una nova era de descobriment on els catalans jugaran també el seu paper decisiu. N'hi ha prou que citem en Pere de Margarit, que acompanyà Colom en el seu segon viatge i fou governador a Santo Domingo, en Gaspar de Portolà i fra Juníper Serra.

La visió panoràmica de la Història té l'avantatge que fa patents aquells esdeveniments fonamentals en els quals coincidim. Els qui vàrem néixer fora de Catalunya no podem sentir-nos aliens a la commemoració del Mil·lenari. Perquè vam venir a aquesta noble terra, en la majoria dels casos "lleugers d'equipatge, com els fills de la mar", com diu el poema de Machado, i aquí trobem el nostre lloc al sol i obrim nou rumb a la nostra vida. Però alhora que prosperàvem personalment, col·laboràvem en la prosperitat de la nostra nova terra d'adopció. De manera que, essent forasters, no ens sentim desarrelats, perquè hem entroncat familiarment i cordialment a Catalunya, sense abjurar per això de la nostra terra d'origen.

Considero que la cultura és el nexa que ha d'agermanar-nos. Perquè la Cultura, patrimoni de les societats humanes, és un instrument de pau, ja que (la seva etimologia la defineix) és el conreu de les més nobles facultats de l'intel·lecte, la conseqüència natural de les quals és l'enteniment i la concòrdia, el respecte mutu, l'amor fratern. Això significa que els exclusivismes són nocius i per tant aliens a la Cultura.

La meua trajectòria vital m'ha ensenyat força coses, sobre això. Al meu poble natal (La Roda de Andalúcia, Sevilla), van transcórrer els primers dotze anys de la meua vida. Sense que la meua dilatada absència hagi ofegat les meves arrels natives ni les cordials relacions amb els meus paisans. Fa més d'un quart de segle que resideixo a Barcelo-

na. Vaig arribar "lleuger d'equipatge"... Després d'haver passat per la Universitat de Barcelona, tinc un títol universitari, oportunitat que dec a Catalunya, a l'engrandiment de la qual he col·laborat al meu torn donant-li allò més entra-nyable de naixement.

La meua formació universitària m'ha introduït de ple i sense falsos complexos a la cultura catalana. Il·lustre precedent tenim en el gallec Antonio Machado y Alvarez, pare dels poetes Antonio i Manuel Machado, que, trasplantat a Sevilla per motius professionals, es convertí en fervent estudiós de la cultura popular andalusa i engendrà dos dels millors poetes andalusos de la Generació del 98.

Commemorem, doncs, el mil·lenari de Catalunya, que ja no té cap submissió ultrapirenenca, com afirmaven els bisbes catalans en el seu document "Arrels cristianes de Catalunya" el 1985. Aquesta Catalunya que hem anat construint pas a pas tots els que hi habitem. Perquè, com deia el referit document, Catalunya "ha estat gresol capaç d'incorporar al seu projecte de poble els homes undecumque venientes, del nord i del sud".

I en arribar aquí, des dels nostres diversos punts d'origen, trobem de seguida el que ens unia. Qui no tenia a la seva terra una Patrona, una Verge i Mare en una advocació entrañable, a la qual pugui acudir confiadament? I aquí ens trobem, a Montserrat, amb la Moreneta, de la qual va escriure Jacint Verdaguer aquells versets immortals:

"Dels catalans sempre sereu Princesa, dels espanyols Estrella d'Orient, siau pels bons pilar de fortalesa, pels pecadors lo port de salvament".

La Fe, amb la Verge Nostra Senyora i Mare com a celestial valedora, i la Cultura, com a vehicle de pau i enteniment. Que puguem recitar de cor aquell verset d'Isaïes: "Oh, que formosos són els peus del qui sobre els munts anuncia i predica la pau!". Per poder finalment sentir com a pròpia aquella altra estrofa de Verdaguer:

"Amb vostre nom comença nostra història, i és Montserrat lo nostre Sinal; sien per tots l'escala de la Glòria eixos penyals coberts de romaní".

I així, tots units en una Fe i en una Cultura l'origen històric de la qual és comú, poder mirar amb esperança i concòrdia el futur.

Un dels grans progressos dels últims temps ha estat la desàcratització de la política, aquesta mena de plantejaments maniqueus que feien que alguns tendissin a veure en certs partits l'encarnació perfecta de l'Evangelí i en altres l'acumulació de tots els mals demoníacs. I ha estat la mateixa Església que repetidament —els bisbes espanyols ho han dit en diversos documents— ha recordat que mai no pot vanar-se cap partit de ser l'encarnació perfecta de l'Evangelí; que hi ha, efectivament, partits el programa dels quals enclou coses inacceptables per a un cristià, però que, en canvi, no n'hi ha cap que sigui, per les bones, "el partit dels catòlics", o el "partit de l'Es-

glésia" ja que, al capdavant totes les opcions polítiques són això: opcions polítiques millors o pitjors, però en cap cas no són l'encarnació del Regne de Déu en aquest món.

Però sembla que n'hi ha alguns que això no ho acaben d'entendre. I això els passa especialment a les dictadures. En el recent plebiscit xilè molts alts membres governamentals no es cansaren de repetir que "es tractava d'elegir entre el bé i el mal". El bé, per a ells, era, naturalment, Pinochet. I el mateix dictador ha tornat a re-

Votar per Bar-Abàs

J.L. MARTÍN DESCALZO

petir recentment: "Hem estat derrotats, però no vençuts. No oblidin vostès que en la història del món hi ha un plebiscit en el qual jutjava a Crist i a Bar-Abàs, i el poble va votar per Bar-Abàs". La comparança obliga a somriure amb tristesa, perquè pot ser que en els partits del "no" hi hagués quelcom de Bar-Abàs —¿no hi és en tot ésser humà?— però allò

que és claríssim és que Pinochet no és Crist. I que s'injuria i rebaixa Crist amb aquestes comparances.

Aquesta tendència de tots els dictadors a presentar-se com l'Església em recorda un terrible text escrit en el segle V per sant Hilari de Poitiers, un text tan dolorosament viu que sembla escrit ahir mateix. Comenta el sant com per a l'Església són pitjor les proteccions excessives que les persecucions. I ho diu així:

"Ara combatem un perseguidor insidiós, un enemic que ens afalaga, l'anticrist Constanci. No

ens confisca els béns per donar-nos la vida, sino que ens enriqueix per donar-nos la mort. No ens impulsa vers la llibertat empresonant-nos, sino vers l'esclavatge rebent-nos en el seu palau. No ens maltracta, sino que s'apodera del nostre cor. No ens talla el cap amb l'espasa, però ens mata l'ànima amb l'or. No ens amenaça oficialment de cremar-nos, però secretament encén el foc de la gehenna. No lluita per tal que no el vencem, però ens adula per dominar-nos. Confessa Crist per negar-lo. Cerca la unitat per impedir la comunió i oprimeix els heretges per tal que no hi hagi cristians".

Aquesta por als abraços que immobilitzen em sembla que és la millor tradició cristiana.

ARA MATEIX

La renovació dels consells escolars

J. CARRERA PLANAS

Ja han passat dos anys des de la constitució dels primers consells escolars i ha arribat l'hora de renovar-los, d'acord amb la llei. Aquesta vegada tindrà lloc, a més, la formació dels consells escolars municipals, molt més sensibles, lògicament, als vents de la política.

No sé quin serà el balanç global —si s'arriba a fer-ne algun— del funcionament d'aquesta fórmula de participació i de coresponsabilització de totes les persones implicades en la tasca educativa. Pel que puc observar i pel que sento a dir, la impressió més generalitzada és d'un cert desinflatament respecte de les expectatives primeres i, encara, d'uns resultats inversos a aquelles pel que fa a la comparació entre escola pública i escola privada concertada. En efecte, les expectatives eren força eufòriques, sobretot en els ambients oficials, en relació amb la primera: aleshores encara pervivia un cert assembleisme que mitificava més que no pas encarrilava els factors participatius a l'escola i a tot arreu. A la privada, en canvi, els consells escolars li eren anunciats gairebé com una amenaça: l'entrada de pares i mestres a la gestió dels centres acabaria amb no sé quins tripijocs obscurs, sempre, naturalment, insinuats i mai no descrits... Però, segons que sento comentar ara, no tot han estat flors i violes en els consells escolars de la pública —per dir-ho discretament—, mentre que els de la concertada... Déu n'hi dó! Curiosament, l'aplicació de la LODE, ajudada per les matisacions del tribunal constitucional, ha

palesat la importància decisiva que tenen per a l'escola, per a la seva coherència i per a la seva eficàcia, elements típics de la concertada com la definició del seu caràcter propi, la titularitat com a eix vertebrador d'una iniciativa social i la direcció estable, com a responsabilitat de dur a terme un projecte precís. Qui sap si l'escola pública, d'una manera o altra, no haurà d'acabar recuperant per a ella aquests elements... De fet, darrera les paraules "privada-concertada", hi ha, aplicada al camp escolar, una realitat d'empresa mixta, que combina iniciativa privada i suport de l'administració, molt en la bona direcció de les societats avançades d'avui.

Però, com deia i al marge de comparacions, la impressió general és de desinflatament. La passivitat respecte de la

cosa pública creix entre nosaltres, per desgràcia. Aquell entusiasme democràtic sense democràcia que tanta gent sentia abans... ha esdevingut avui democràcia sense entusiasme. Hom defuig les responsabilitats socials... Convindria que les persones conscients hi pensessin i treballassin per tal de corregir aquesta tendència. Aquest no és temps de proclames del del balcó, però això no ha de desencisar ningú. És de construir amb paciència i de fer realment viables els continguts essencials d'aquelles proclames.

Pel que fa als consells escolars, podrien constituir un instrument de compromís per a molts pares cristians, tant a l'escola pública com a la privada. A vegades resulta difícil, quan ja es tenen ganes de comprometre's a favor del bé comú, trobar de manera de fer-ho. Aquesta podria ser-ne una.

La tasca de la formació de les noves generacions demana dedicació i encert. Sentim parlar sovint del fracàs escolar, referit als aspectes acadèmics, però hi ha també, encara que en parlem menys, el fracàs educatiu. Trobar nous camins, al marge de prejudicis i de sectarismes, pel que fa a la formació de la consciència dels sens i dels adolescents, en aspectes que fàcilment esdevenen polèmics com el tema de l'ensenyament de la religió o la creació de criteris sobre la sexualitat, només serà possible si els pares perden la timidesa i es decideixen a exercir a fons els seus drets.

CATALUNYA

Proposen crear una oficina per a objectors a l'Hospitalet

"Iniciativa per Catalunya" ha proposat a l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat la creació d'una oficina especial, encarregada de promoure l'objecció de consciència entre els joves de la població. L'oficina, a càrrec d'objectors, s'encarregaria també de coordinar i planificar les tasques civils substitutòries que s'encomanaran als objectors que el Ministeri de Defensa ha destinat per a realitzar treballs socials a la ciutat.

El 70% dels delictes menors no són denunciats a Barcelona

Només un 30 per cent dels delictes menors comesos a la ciutat de Barcelona són denunciats, segons va anunciar el regidor de Via Pública de l'Ajuntament, Joan Torres, en la jornada final del seminari de seguretat de la policia municipal, organitzat per la Federació de Municipis i Províncies. Torres va assenyalar que les causes que porten a no denunciar els delictes són principalment no creure en la justícia i la por a les represàlies.

ESPANYA

Pons vol concreció en les funcions del Senat

El president del Congrés, Fèlix Pons, assenyala que manca "un esforç d'audàcia política per definir el sistema definitiu parlamentari espanyol", en clara al·lusió a la necessitat que el Senat assumeixi plenament la seva funció com a Cambra de representació territorial. Pons va clausurar el IV Congrés Iberoamericà de Dret Constitucional, en el qual prop de dos-cents especialistes d'onze països iberoamericans, Espanya i Portugal centraren els seus debats

sobre "Parlamentarisme i presidencialisme".

Fèlix Pons va mostrar la seva preocupació per "l'autenticitat de Parlament, subjecte a la crítica, a la denúncia permanent de totes les seves deficiències, que sempre són més fàcils de posar en relleu que les seves virtuts". El president de la Cambra baixa va acabar la seva intervenció refusant la idea que un "executiu fort significu una vida parlamentària menys intensa".

Precisament una de les conclusions del congrés adverteix sobre el "presidencialisme ascendent i parlamentarisme reduït" que s'està produint a Espanya.

El Parlament ha deixat de ser el lloc privilegiat de la discussió de la cosa pública per convertir-se en un mer legitimador de decisions prèviament preses en les cúpules dels partits, segons els participants d'aquest IV Congrés Iberoamericà que s'ha celebrat aquesta setmana a Madrid. La representativitat popular dels parlamentaris perd així la seva virtualitat", segons les conclusions del congrés.

Finalment, la majoria dels participants han coincidit a assenyalar la necessitat "d'atenuar el règim presidencialista de govern dels països de la comunitat iberoamericana.

50 per cent i la presidència guineana hi té vot ponderat.

Boyer també ha indicat que l'interventor del banc era guineà i un dels principals responsables dels errors de gestió. Dins d'un desordre administratiu i judicial, 70 empleats guineans van ser acomiadats per robatori. D'altra banda, de sis presidents un va ser afusellat i quatre empresonats.

El president del Banc Exterior va explicar que per liquidar la participació en el Guinextebank, Espanya va concedir una ajuda de 1.400 milions de pessetes a fons perdut, condicionada a retornar els dipòsits als espanyols afectats.

"La recuperació dels crèdits d'empreses espanyoles a Guinea és una cosa que ha de fer ara el Guinextebank, que actualment és tot guineà i és el culpable que no és recuperin", segons Boyer.

AVISOS I COMUNICATS

TROBADA EN MEMÒRIA DELS EXCURSIONISTES.- El Foment Excursionista de Barcelona, un any més, invita els companys de totes les entitats germanes, a la missa i a l'acte cívic que, en record dels qui ens han precedit, se celebraran al Santuari de Santa Maria de Falgars (Bergue-

dà), el proper diumenge, dia 13 de novembre, a les 12 h.

ALS AGENTS DE PASTORAL I PROFESSIONALS DE LA SALUT.- La Delegació de Pastoral de la Salut ha organitzat pel proper dia 19 de novembre, una Assemblea que tindrà lloc als Jesuïtes de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32, de 9 matí a 7 tarda, dirigida als agents de pastoral i professionals de la salut. El tema de la jornada és: "El malalt sense afecte i sense sostre". La ponència tractarà dels aspectes de marginació i de malaltia en el context social en què vivim. Serà presentada per Adolf Perinat, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona. Els tallers de la tarda aprofundiran cada un dels "malalts marginats" presentats a la taula rodona. La jornada tindrà com a cloenda la Celebració de l'Eucaristia. Per les inscripcions fins el 15 de novembre: tel. 317 15 97, de 11 a 1 del matí. (Preu: 1.500 ptes., matrícula i dinar). Per a més informació: c/ Bisbe Irurita, 5.

Unió Eucarística Reparadora.- El dia 8 de novembre tindrem la nostra trobada mensual, dirigida per Mn. Francesc de P. Sala, consiliari diocesà. Començarà a les 5 de la tarda amb la Conferència, acabant amb l'Eucaristia. Lloc: Natzaret, c/ Verge de la Salut, 26. Poden assistir-hi totes les persones que ho desitgin, i que estimen l'Eucaristia.

Celebració en Cant Gregorià.- Dia 13 de novembre, Diumenge 33 durant l'Any, a les 10'30 del matí, a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri, c/ Plaça Sant Felip Neri, 5.

LA RENOVACIÓ DE L'ESPERIT.- Per mediació del grup de pregària ÀGAPE, el recés tindrà lloc els dies 12 i 13 de novembre a la casa Mater Salvatoris del Tibidabo. L'acollida serà a les 16'30 del dissabte per acabar amb l'Eucaristia del diumenge a la tarda. Dirigirà aquest recés el P. Pedro Reyero, dominic, membre de la Coordinadora Estatal. Per més informació: tels. 257 65 61 i 215 16 52.

EXERCICIS ESPIRITUALS.- L'Obra d'Exercicis Parroquials organitza una tanda en complet recés a la Casa de Sarrià, per a homes, dones i joves, durant els dies 21 al 25 de novembre, dirigida pel Pare José Solé-Assens, S.J. Inscripcions en O.E.P. Duran i Bas, 9 - Barcelona. Tel. 301 62 26.

INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA
CURS D'ESPIRITUALITAT 1988

LA «NOCHE OSCURA» EN SAN JUAN DE LA CRUZ

Prof. P. Maximiliano Herráiz, carmelita
Novembre: 7, 8, 9 i 10 (dilluns a dijous)

LA VIRGINITAT, AVUI

Prof. P. Josep M. Fondevila, jesuïta
Novembre: 15, 16, 22, 23, 29 i 30 (dimarts i dimecres de cada setmana)

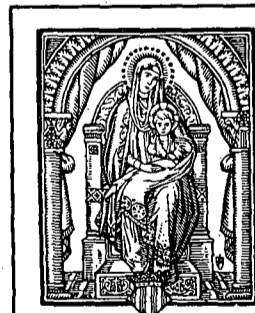
EL EVANGELIÓ DE LOS ICONOS

Prof. P. Jaume Roig del Campo, jesuïta
Desembre: 12, 13, 14 i 15 (dilluns a dijous)

HORARI
De les set a les nou del vespre

INSCRIPCIONS
Secretaria de l'Institut de Teologia, a partir del 13 d'octubre de 1988, de les 6 a les 8.30 del vespre.
Diputació, 231 (edifici del Seminari).
Teléf. 254 1963 - (08)007 Barcelona.

TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.- S'ofereix un TALLER DE PREGÀRIA, segons el mètode del P. Larrañaga, els dissabtes d'11 a 13 h., a Fraternitats de Betània, c/ Trafalgar, 70, 2on. 1ª. Començarà el dia 14 amb la reunió preparatòria. Les sessions duren quinze setmanes. Per informació: tel. 359 27 27 (Roser).

SANTA MARIA DE RIPOLL
Fornadora de l'esperit cristià del nostre poble mil·lenari

XVII REUNIÓ ANUAL DELS GRUPS D'ORACIÓ I D'AMISTAT DE BARCELONA

Dia: 20 de novembre de 1988

Lloc: COL·LEGI LA SALLE BONANOVA
Passeig de la Bonanova, 6
BARCELONA

En un grup que s'estima és fàcil l'oració
En un grup que prega és fàcil l'amor

Massiva manifestació en favor de l'euskera

IRUN - Més de cent mil persones van participar en una marxa a favor de l'euskera a Irun. El lehendakari, José Antonio Ardanza, va inaugurar la marxa. Els 30 milions que ha recaptat la marxa es dedicaran a ajudar econòmicament les ikastoles del País Basc francès i Navarra.

Reconegut oficialment el desgavell del Guinextebank

En la seva compareixença davant la comissió del Congrés que investiga la cooperació amb Guinea, el president del Banc Exterior d'Espanya, Miguel Boyer, va qualificar de desastrosa la gestió del Guinextebank, en la qual la participació de l'Exterior era del

MÓN

La premsa algeriana denuncia tortures

El diari governamental *El-Moudjahid* feia referència per primera vegada de l'existència de tortures a Algèria. Segons el rotatiu esmentat, els primers testimonis provenen de la seu de la LADH (Lliga Algeriana pels Drets de l'Home), reconeguda oficialment. La LADH parla de detencions arbitràries, males condicions de detenció, maltractaments i tortures.

Demanen la sortida de les tropes russes d'Hongria

El secretari hongarès d'Estat d'Afers Estrangers, Gyula Horn, va advocar per la sortida de les tropes soviètiques d'Hongria, durant la seva intervenció a la Conferència sobre Seguretat i Cooperació Europea. Horn va indicar que el desmantellament ha d'efectuar-se conforme al procés de desarmament que es realitza a tot Europa, i que sense la sortida dels efectius militars soviètics no pot concebre's la reducció de la tensió militar al món.

COL·LEGI DE RECTORS DE BARCELONA.- El dimarts, 8 de novembre a la 1 del migdia, tindrà lloc a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona, la celebració eucarística que en sufragi de tots els sacerdots diocesans morts durant l'últim any ofereix el Col·legi de Rectors de Barcelona. Serà presidida pel senyor Bisbe auxiliar mons. Lluís M. Sistach. Hi són convidats especialment els preveres, els familiars i amics dels sacerdots pels quals s'ofereix la Missa, i tots els fidels.
Abans, a les 11'30 tindrà lloc, al mateix Seminari, la reunió habitual de rectors, en la qual el Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Dr. Gaspar Mora, i el gestor de la nova Facultat eclesiàstica de Filosofia Dr. Joan Enric Vives, informaran dels projectes i realitats d'aquestes institucions.

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Freres • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

La Santa Seu promou la recerca de la unitat

Brasil: Dos corrents dins de l'episcopat en una mateixa fidelitat a Roma

"Pròximament els bisbes brasilers posaran en circulació un nou setmanari nacional destinat a contrarestar l'ofensiva neo-conservadora que s'està iniciant a Sud-Amèrica, especialment al Brasil", afirma el setmanari d'informació religiosa "Noticias Aliadas", editat a Lima (Perú).

El Consell Permanent de la Conferència Nacional de Bisbes del Brasil (CNBB) ha fixat per a principis d'aquest novembre la data d'aparició del nou setmanari catòlic. Ha estat una decisió presa per un acord de l'Assemblea General dels esmentats bisbes que tingué lloc a Itaci (Sao Paulo) el passat abril. La voluntat dels prelats brasilers es reconverteix a aquesta publicació en l'òrgan de difusió del seu pensament i de les seves directrius en el pla nacional. El seu llançament a totes les diòcesis del país, escriu "Noticias Aliadas", denota l'interès creixent de la CNBB pels mitjans de comunicació social, i una manera de contrarestar els projectes anunciats pels sectors més conservadors de l'Església catòlica en els esmentats mitjans de comunicació.

El setmanari "Lar Catolico", editat a Belo Horizonte (Brasil) la capital de Minas Gerais, servirà de base al nou periòdic. Aquest apareixerà amb un format més gran que els dels principals setmanaris del país. El "Lar Catolico" actualment compta amb més de 50.000 subscriptors i està dirigit per l'arquebisbe de Belo Horizonte, monsenyor Serafín Fernandes que dirigeix al mateix temps el Departament de Comunicacions Socials de la CNBB.

Per la seva part l'ala conservadora de l'episcopat de Río de Janeiro ha potenciat les revistes, "Evangelización 2.000" i "Lumen 2.000". Els responsables de les esmentades comunicacions neguen perseguir objectius polítics, però "Noticias Aliadas" estima que un dels fins de les esmentades revistes es exercir un control sobre el treball que realitzen els teòlegs de l'alliberament.

Alleugerir tensions

La Santa Seu s'ha mogut amb gran prudència en les seves relacions amb l'episcopat. L'interès fonamental es alleugerir les tensions internes i fomentar un clima d'unitat. Aquest va ser l'objectiu de la reunió mantinguda a Roma del 13 al 15 de març del 1986 amb el vèrtex de la Conferència Episcopal Brasileira. Les dues ales representades per monsenyor Ivo Lorscheiter, llavors president i el cardenal Araujo de Sales, arquebisbe de Río de Janeiro, varen tenir ocasió d'esplaiar-se davant una selecta representació de la cúria romana i del mateix Papa i la consigna rebuda per ambdós fou la recerca de la unitat.

En els deu anys que duu com a Papa al davant de l'Església Universal Joan Pau II ha nomenat 92 bisbes a Brasil la qual cosa suposa

Els cardenals brasilers, Araujo Sales, arquebisbe de Río de Janeiro, i Ivo Lorscheiter, ex-President de la Conferència de Bisbes, representants de les positures conservadora i renovadora, respectivament.

una quarta part de l'episcopat. "Encara que la majoria dels últims nomenats —afirma un expert en la matèria— han de classificar-se entre els conservadors o moderats, la majoria de la Conferència continua essent integrada per bisbes que han fet seva l'opció preferencial a favor dels pobres". Els últims nomenaments d'auxiliar de Recife, el jesuïta Joao Terra i de Bauru, un altre jesuïta, Aluisio Pena; l'auxiliar de Parintins, l'italià Giovanni Risatti, respecten aquesta llei. Si la Santa Seu ha decidit el desmembrament de l'arxidiòcesi de Sao Paulo, regida pel cardenal Pablo Evarista bisbes satèl·lites de caràcter conservador, el contrari va succeir a

Río de Janeiro, on es va fer un cinturó progressista entorn del cardenal Araujo Sales. Aquesta és la línia hàbil i minuciosament estudiada del nunci a Brasília, l'expertíssim monsenyor Carlo Furno, un dels pesos pesats de la diplomàcia pontificia.

El mateix cardenal Ratzinger ha tingut interès a marcar les seves distàncies amb el sector més ultraconservador de l'episcopat brasiler. No va assistir, per exemple, malgrat que s'havia profusament anunciat la seva participació, a un congrés organitzat el passat mes de febrer a Caracas sobre la teologia de l'alliberament.

Dos homes, a més a més de

l'esmentat nunci apostòlic, semblen jugar un paper important en aquesta moderació: el nou president de la Conferència, monsenyor Mendes de Almeida, jesuïta i el cardenal Moreira Neves, arquebisbe de San Salvador de Bahía i fins fa poc més d'un any, secretari de la Conferència per als Bisbes. Ells són els que han promogut una política de calma i reflexió a fi de no exarcerbar tensions internes. Monsenyor Mendes de Almeida fou rebut fa poc en audiència pel Sant Pare, al qual, sens dubte, haurà comunicat la conveniència de prosseguir el diàleg amb un episcopat que no per tenir idees pròpies deixa de ser menys fidel a la seu apostòlica.

Actes d'homenatge al Dr. Tarrés

Diumenge, dia 6 de novembre, a les 6 de la tarda, al Centre Parroquial de Sant Vicenç de Sarrià (c/ Major de Sarrià, 117), conferència de Joan Font i Romagosa, supervivent de Valadredo, i diapositives fetes per Joan Camp, commemorant els 50 anys de la tràgica batalla del front del Pirineu, on actuà el Dr. Tarrés.

Dilluns, dia 7 de novembre, a un quart de nou del vespre, Missa concelebrada a la Parròquia de Sarrià, recordant el XIIIè aniversari del trasllat del cos del Dr. Tarrés, i per demanar la seva beatificació. Els veïns de Sant Esteve Sesrovires cuiden de l'organització de l'acte.

Diumenge, dia 20 de novembre, a 2/4 de 5 de la tarda, organitzat pels Grups d'Oració i Amistat de la Diòcesi de Barcelona, en el teatre del Col·legi "La Salle-Bonanova" (Passeig de la Bonanova, 8), representació del **retaula del Dr. Tarrés** per l'esbart Claret, i que va ser escenificat a Castalgandolfo, davant del papa Joan Pau II, el dia 9 d'agost de 1987.

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec. Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

Sanejament del dèficit de les finances del Vaticà

ROMA (Del nostre corresponçal).— Sota la presidència del cardenal Agostino Casaroli, Secretari d'Estat del Vaticà, es varen reunir els dies 13, 14 i 15 d'octubre, els membres del "Consell de Cardenals" per a l'estudi dels problemes organitzatius i econòmics de la Santa Seu.

El cardenal Carpio, president de la Prefectura d'afers econòmics de la Santa Seu, va presentar les dades definitives del balanç corresponent a l'any 1987. El Consell va decidir que es donessin a conèixer a tots els Bisbes i Superiors Majors dels instituts religiosos amb una carta de presentació del mateix Consell.

La Santa Seu ha gastat per valor de 155 mil milions de lires, amb un dèficit de 74 mil milions. Aquest dèficit s'ha cobert, només parcialment, per l'Òbol de Sant Pere, que hi ha aportat 58 mil milions de lires, la resta ha anat ha càrrec del patrimoni anterior. La despesa d'aquests recursos posa en

perill la cobertura del dèficit previst per aquest any, que puja a 77 mil milions. El que sí resulta positiu és que aquest any l'Òbol de Sant Pere ha experimentat un increment del 2,9 per cent.

El balanç de la Ciutat del Vaticà, diferent del de la Santa Seu, va comptar amb uns ingressos de 95 mil milions de lires i amb unes despeses per valor de 86 mil milions. El superàvit s'ha destinat principalment a personal.

El balanç econòmic de la Santa Seu recull els resultats de tots els organismes que operen en el govern central de l'Església: Col·legi cardenalici, Sínode dels bisbes; Secretaria d'Estat, Consell per als Afers Públics de l'Església, Congregacions; Tribunals, Secretariats, Comissions, Consells, Comitès, Oficines, Biblioteca apostòlica vaticana, i l'Arxiu Vaticà. També enregistra les dades dels organismes responsables de les comunicacions socials, com Ràdio

Vaticana, l'Osservatore Romano, la Tipografia poliglota i la Llibreria. Al mateix temps els dels altres organismes, com la Pontificia Acadèmia de Ciències, el Pontifici Institut de Música Sacra, el Pontifici Institut d'Arqueologia Cristiana, el Pontifici Comitè per als Congressos Eucarístics i el servei d'assistència de Sa Santetat, dintre del qual s'inclouen les almoines que es realitzen en el seu nom.

Segons sembla el dèficit crònic que comprometia greuement l'acció de l'Església podria desaparèixer en un pròxim futur. Els factors que han fet canviar de signe la situació financera de la Santa Seu són una dràstica reducció de despeses en tots els nivells i un increment considerable, com hem apuntat, de l'anomenat "Òbol de Sant Pere", és a dir, les almoines que espontàniament els fidels d'arreu del món envien al Sant Pare.

JOSEP-APEL·LES
SANTOLARIA

VATICÀ DIA A DIA

Evolució religiosa del món

Segons la "World Christian Encyclopedia", elaborada pel pastor anglicà David B. Barret amb la col·laboració d'un grup de mil cinc-cents experts, els catòlics eren l'any 1980 arreu del món, 809 milions i pujaran, l'any 2000, a 1.169 milions, la qual cosa significarà el 18,7 per cent de la població mundial. Vol dir que la fe catòlica prossegueix el seu creixement numèric, encara que lentament. Estan en recessió lleu els protestants, anglicans i ortodoxos, cosa que provocarà una recessió petita del conjunt cristià. Es registra, en canvi, un creixement significatiu del conjunt musulmà i una progressiva acceptació de les "noves religions". És molt notable la caiguda de les religions populars xineses i també la recessió del budisme, mentre l'aninisme i el xamanisme van cap a la seva pràctica desaparició.

El creixement de l'ateisme, no obstant, és espectacular. Segons aquest informe, els ateu eren el 0,2 per cent de la població mundial l'any 1900; ara són 20,8 per cent i pujaran al 21,3 per cent l'any 2000. Amb el canvi de segle, la població mundial, en un 83,4 per cent de la seva totalitat, estarà compresa en quatre grans sectors: 32,8 per cent de cristians; 20,81 per cent d'ateus; 16,5 per cent de musulmans i 13,3 per cent d'hinduïstes.

Panamà: 70.000 persones alimentades, a diari, per Caritas

Panamà ofereix un autèntic calvari. A la rocambolesca situació política, l'acompanya una caò-

tica situació econòmica que està produint la total "fallida" de la nació. Per altra banda l'asfixiant acorralament exterior dels EE.UU. que amb sancions econòmiques sol·licitades pel deposat president Del Valle, conduïren a congelar els comptes bancaris i a estrangular l'economia. Sancions que lluny de provocar la caiguda de "l'home fort", Manuel Antonio Noriega, han copejat fatídicament els sectors més pobres del país. Fins i tot famílies que gaudien de desfogada posició econòmica, fa dos anys, travessen un situació de la més crua indigència. Caritas dona menjar, diàriament a 70.000 persones a la capital. A la misèria econòmica, s'hi ajunta l'abús de poder dels militars que violen els més elementals drets humans.

Noves emissions de l'oficina postal de correus del Vaticà

L'oficina postal de correus del Vaticà va utilitzar dos matasegells especials el dia 27 d'octubre en ocasió de la posada en circula-

ció d'una sèrie de segells commemorativa dels viatges de Sa Santetat i de l'emissió d'una targeta postal reproduint la vil·la pontificia de Castel Gandolfo.

Els bisbes alemanys i austríacs condemnen els crims del nazisme

Els bisbes de les dues Alemanyes i d'Àustria han emès per primera vegada un document conjunt en el qual condemnen els crims nazis i lamenten la positura indulgent de l'Església de l'època.

La carta coincideix amb el cinquantenari de l'anomenada Nit de Cristall, el primer gran pogrom organitzat pels nazis. "Hem d'acceptar el pes de la nostra història no solament per deure envers les víctimes, sinó també en vers l'Església i envers nosaltres mateixos". Així ho diu la nota dels bisbes, en la qual reconeixen que els esdeveniments del 1938 recorden als cristians que l'Església no està exempta de pecat.

Els actuals bisbes d'Alemanya Federal, de la República Democràtica Alemanya i d'Àustria s'interroguen en el document sobre els motius que dugueren els seus predecessors a guardar silenci. "Encara que molts cristians i sacerdots criticaren obertament aquesta persecució contra els jueus, els nostres predecessors episcopals no aixecaren cap protesta conjunta i fins ara no saben quins van ser els seus motius per actuar així. No tot està aclarit ni disculpat i també entre els catòlics hi hagué covardia i culpa". No obstant, els bisbes adverteixen contra qualsevol intent d'utilitzar la història per atacar ara l'Església, l'Estat o la societat.

Conclouen la seva carta apel·lant a un major respecte envers els jueus i el judaisme i a una major unitat amb ells.

Quatre beatificacions, entre les quals un caputxí polonès

El beat Onorat Venceslau Kozminski.

El diumenge 16 d'octubre Joan Pau II beatificà a Roma els servents de Déu, Bernardo Maria de Gesù Cesare Silvestrini, Carlos de San Andrés, Giovanni Houben, de la Congregació de la Passió de Jesús i Onorat Venceslau Kozminski, franciscà caputxí.

Amb motiu del nou beat polonès, Onorat Venceslau, arribaren a Roma centenars de pelegrins de Polònia, que aprofitaren l'ocasió per felicitar el Papa amb motiu del desè aniversari del seu pontificat, participant en el multitudinari acte que la diòcesi de Roma va organitzar la mateixa nit a la plaça de Sant Pere del Vaticà. Després de resar el rosari, els fidels encengueren les candeles que portaven, tal com s'acostuma a Lourdes; després hi hagué una intervenció del Sant Pare en la qual agrai la presència dels 50.000 fidels congregats i va impartir la Benedicció apostòlica.

CATALUNYA 700 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

CONVOCATÒRIA A TOTS ELS CANTAIRES

Tots els cantaires de Corals, degudament acreditats i inscrits al PELEGRINATGE A ROMA PER AL MIL·LENARI DE CATALUNYA, són convidats a assistir als assaigs preparatoris que se celebraran a Barcelona, els dies 13, 19 i 20 de novembre.

- diumenge, 13 de novembre, de les 17 a les 19 h.
- dissabte, 19 de novembre, de les 17 a les 19 h.
- diumenge, 20 de novembre, de les 11 a les 13 h.
- diumenge, 20 de novembre, de les 17 a les 19 h.

Local dels assaigs: Parròquia de SANT LLORENÇ, c/ Entença, 109 2on. pis. entre Aragó i València.

Programació: Sardanes i cançons populars catalanes amb cobla. (Cobla Ciutat de Berga).
Marinada, L'Empordà, Sardana per al Mil·lenari, La Balanguera, Els contrabandistes, Aquestes muntanyes.
Sense cobla: "L'home negre" de Karol Wojtyla (Joan Pau II) i Valentí Miserachs.

Si us manquen partícels, les podeu comanar al Secretariat pel Mil·lenari a Roma, c/ Rivadeneyra 6 3a. - planta. o bé a les Aules de Cultural Musical, c/ Entença, 99 entresol escala exterior.

Les nostres veus seran el ressò de mil anys d'història i de fe.

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

Un nou moviment juvenil que afronta una problemàtica vital

"Joves per a la comunicació social"

MADRID.— El passat disabte dia 8 d'octubre, es va instituir el Moviment "Joves per a la comunicació social" (JCS). La idea d'aquest Moviment es forja des de l'estiu del 1987, a partir de les trobades juvenils de SILOS, on joves d'arreu d'Espanya treballen en diversos tallers, entre els quals hi ha els mitjans de comunicació social. Des de fa un any, diversos membres fundadors han treballat en l'elaboració dels estatuts i l'ideari que inspiren les seves línies i acció. Ambdós documents foren aprovats a la Primera Assemblea General de JCS, celebrada els dies 8 i 9 d'octubre d'aquest any, a la Residència Paulina de El Pinar de las Rozas (Madrid). També en aquesta Assemblea foren elegits els membres de la Junta de Govern: President, Fernando Arenas Mora, tècnic especialista administratiu; vice-presidenta, Nieves Suárez García, periodista; secretari, Juan José Medina Esteban, periodista, tècnic en publicitat;

tesorera, Rosario Rincón Mera, estudiant de dret.

"Joves per a la Comunicació Social" (JCS) sorgeix de la necessitat que els joves —empleats o interessats en els "mass media"— senten de conèixer-se i intercanviar punts de vista, organitzar-se, ajudar-se i col·laborar en línies d'acció. Aquest Moviment té inquietuds humano-cristianes; de fet, la gran majoria dels seus membres pertanyen a grups catòlics, però està obert a recollir i promoure iniciatives juvenils, referents a la comunicació social, sorgides en d'altres grups, associacions i moviments.

Activitats diverses

El lema que els inspira per actuar des dels mitjans de comunicació és que han d'estar al servei de l'home i no l'home al servei dels mitjans. Els seus fins es desenvoluparan mitjançant activitats que van des de trobades i reunions de formació i treball, fins a la funda-

ció i gestió de programes en premsa, ràdio, televisió, vídeo, cinema, etc. Objectius que els JCS comparteixen amb la família paulina, a la qual tenen com a referència i suport. Una altra de les seves iniciatives serà la d'exercir "força" davant els mitjans de comunicació, públics o privats, per impulsar programes i publicacions que promouen els valors humans o contraresten la manipulació de l'home i la veritat.

Membre actiu o col·laborador estatal

JCS vol estendre's arreu del territori de l'Estat i fins i tot saltar les fronteres. Pot pertànyer al Moviment qualsevol jove més gran de 16 anys que estigui actuant o desitgi actuar en els mitjans de comunicació. Per això hi ha dues modalitats de participació: la més compromesa, que són els membres actius; i la categoria de col·laborador.

La seu actual del Moviment es

troba a Madrid, encara que hi ha previst que hi hagi delegacions provincials o diocesanes. Els primers passos del JCS seran donar-se a conèixer a d'altres joves que estiguin interessats pels seus objectius i línies d'acció i comptar amb ajudes i subvencions que facin possible els projectes i idees que desitgin dur a terme.

Per posar-se en contacte amb "Joves per a la Comunicació Social" o demanar qualsevol informació o aclariment, truqueu als telèfons de Madrid: (91) 442 60 11 o 442 61 54, preguntant per Rosario Rincón.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

PROFESSORA EBG dona classes i recuperacions. També adults i minusvàlids. Preus mòdics d'11 a 9. Tel. 253 14 41.

SRA. vídua 75 anys, cedeix habitació a noia o Sra. confiança. Pis cèntric, a canvi d'alguns serveis. Referències. T. 215 16 49.

MATRIMONI necessita noia 30-45 anys, tot estar, tracte familiar. Referències. T. 219 55 31 de 8 a 10 nit.

SR. desitja relacionar-se amb Srta. 40-50 anys prov. Tarragona. Fins matrimonials. Tel. 977/ 23 64 61 de 9 a 10 nit.

S'OFEREIX llicenciada geografia i història per a col·legis fins a BUP i escoles FP - Suplències - Classes particulars - Experiència joves - Francès i Anglès - Interessats truqueu T. 330 34 39.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. ((3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

VENDA PISOS Entença-Diagonal dúplex 250 m² 45 m. T. 215 77 72.

VENDA torre Blanes Urb. "Sant Daniel" 12 m. T. 215 77 72.

PFORA. desitja hab. dret cuina canvi companyia nit. T. 317 01 49.

SRA. lloga habitació a Srta. Truqueu a partir 8 vespre. Tel. 229 08 22.

INTERESSATS, intercanvi de llibres i sortides grup mitjana edat. Tel. 232 95 40 de 4 a 8 de la tarda.

ES LLOGA habitació 2 llits a 2 senyores de 55 a 70 anys amb dret a cuina, dutxa, rentadora, TV, vídeo i telèfon. Llar cristiana amb informes. Preu 14.000 ptes. mes cada una. T. 424 20 26 de 10 a 14 i de 18 a 21 hores.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treball fix tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

MESTRA català, també adults analfabets d'11 a 9. Tel. 253 14 41.

CASA per sis-nou persones a l'Empordà. Estada de dies o setmanes. Moblada i cuina equipada. Tel. (972) 79 80 08.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

SECRETÀRIA desitja contactar fi matrimonial, amb senyor vidu, nivell universitari, catòlic practicant, 58-63 anys. Situació econòmica resolta. Afecció mar i art. Escriuiu apartat 24.316. 08080 Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

API - PLANAS

— Gestió i documentació de vendes de farmàcies i laboratoris.
— Compra-venda i lloguer de finques, pisos, solars i terrenys.
— Hipoteques.
C. Balmes 124, 2n. 2a.
Tel. 215 77 72
08008 BARCELONA

Si ets jove i vols lluitar contra la fam: Trucan's!

Cerquem gent jove que vulgui formar part dels nostres equips de telecomunicació. Et demanarem 2 hores setmanals de dedicació i a canvi t'oferim la possibilitat de formar-te en les tècniques de comunicació precises (marketing telefònic, expressió oral, etc.), de fer una feina d'equip i sobre tot de poder fer un treball útil en la lluita per un Món més just i solidari.

Si en a tú o a la teva colla us interessa: Trucan's! T'esperem!

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

Rambla de Catalunya, 32 1.º 1.º 08007 Barcelona. Telèfon 318 08 87.

VALENTINE
La pintura ideal

EL GRUP NOVA ALBADA, de cristianes separades, reprén el seu quart curs de treball i amistat. Les interessades a formar-ne part, podeu trucar als tels. Lluïsa 330 77 77 i Carme 205 00 28.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º 08007 - Barcelona

SOLSONA

Els amics de Serrateix celebren la seva XI Festa d'Octubre

SOLSONA.— Els passats dies 1 i 2 d'octubre tingueren lloc al monestir de Santa Maria de Serrateix les anyals Festes d'Octubre. Aquestes celebracions es repeteixen anualment d'ençà del 1977 que es commemorava el mil·lenari de la fundació d'aquest monestir, clavat a l'espigó dels plans de Serrateix, als quatre vents del Berguedà, la seva comarca pròpia, del Bages i del Solsonès les terres de les quals es contemplen des d'aquesta talaia que uns monjos, quan el nostre país començava a configurar-se, van construir per a fer-ne un fogar de pregària i de cultura.

Els Amics de Serrateix, amb el seu Patronat fundat l'any 1977, han estat l'ànima per fer ressuscitar "pedres i llibres" com diu una secció del seu portaveu. L'any 1978 naixia el butlletí Montbordó i des de llavors, n'han aparegut ja 13 números (el darrer de 68 pàgines impreses i amb profusió de dibuixos i fotografies) que són un ressò de la nova vida que tots aquests esforços cristians de Serrateix, Viver i Sant Joan de Montdarn, amb la col·laboració d'altres d'arreu del país, han sabut donar a aquestes pedres mil·lenàries.

Vida de fe i de cultura. Han editat opuscles i fins i tot un llibre de veritat; pel seu volum (més de tres-centes pàgines) i per la importància del tema, la biografia del cristià, metge i pagès que fou Ramon Cots i Escrigues, escrita per un altre cristià i metge d'avui, el Dr. Simeó Selga, manresa amb arrels a Serrateix.

També han treballat i demanat ajuda, oficial i privada, per anar reconstruint les parets i les teulades que l'abandó del temps i les males mans de l'home han destruït allà dalt.

Es pot ben dir que la renaixença del vell monestir i dels altres monuments que l'envolten, és una obra de la fe i la bona voluntat.

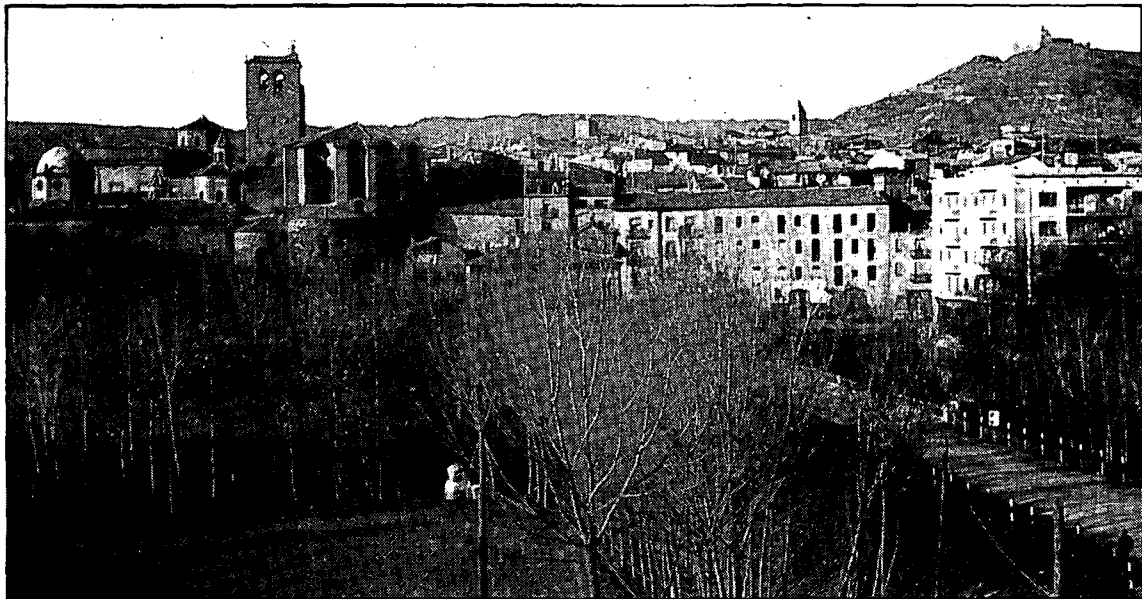
Aquest any hi hagué música de cambra juvenil (d'un grup d'ex-escolans de Montserrat ben jovenets encara), missa commemorativa de la fundació i un concert de cant a càrrec de la coral Sant Esteve, de Balsareny. Aquesta coral mateixa, acompanyada per tot el poble, va fer l'estrena dels goigs que, per primera vegada, tindrà la Mare de Déu assumpta que es venera a l'església del monestir: n'ha escrit la lletra el soci del Patronat Lluís Badia i Torras i hi ha posat música mossèn Joan Bajona, director de l'esmentada coral Sant Esteve.

La festa del diumenge va acabar amb un familiar i nombrosament concorregut dinar de germanor, a les dependències restaurades fa poc, que prepararen i serviren tota una colla de mestresses de casa d'aquelles contrades.

Dóna bo de veure que "encara queda fe a Israel". I també, és clar, entre la bona gent cristiana que, humilment i joiosa, demanaven a la seva patrona en aquest bell acabament de l'Any Marià:

Puix que vetlleu nostres contrades des de la cima d'aquest relleix, feu nostres vides agermanades, Santa Maria de Serrateix.

Que sigui així per tothom.

Reprenen la seva marxa l'Escola de Teologia de Tàrraga i el Centre de Formació Cristiana a Berga

Els solsonins posen al dia la seva fe

SOLSONA.— El mes d'octubre d'enguany han reprès la seva marxa les dues obres formatives per als cristians de la nostra diòcesi: l'Escola de Teologia de Tàrraga i el Centre de Formació Cristiana per als de la Zona del Llobregat, a Berga.

La primera, obre les aules per quart any i és una institució vinculada a la Facultat de Teologia de Catalunya; la segona, impartirà ara el seu segon any d'estudis i, com diu el nom, de moment no pretén altre objectiu que el de proporcionar una major solidesa a la fe dels cristians d'aquella zona que sentin la necessitat de posar-se al dia i de progressar en el coneixement i l'aplicació de l'Evangeli.

Cadascuna d'aquestes iniciatives té, doncs, el seu propi objectiu i també el seu tarannà, però totes dues compleixen el desig dels assistents a les seves classes: formar-se i conviure amb els altres germans, a la llum de l'Evangeli de Jesucrist.

L'Escola de Tàrraga

Aquest és el quart any que proporciona ensenyaments, si bé els cursos que s'hi han anat donant han estat ordenats a atendre els grups però procurant que la dispersió no obligués a una programació massa extensa que hauria estat difícil d'atendre: el 1985-86 es va donar el primer curs; el 1986-87, el segon; el 1987-88 el tercer i altra vegada el primer, i enguany, el segon i el quart.

En realitat, però, els estudis propis de l'Escola comprenen tres cursos: el primer, "L'Home a la recerca de Déu"; el segon, "Jesucrist i l'home nou" i el tercer, "L'Església, sagrament de salvació". El quart és un curs optatiu que versa sobre "l'Església i l'Evangelitització avui".

Al quart curs hi ha uns 55 alumnes matriculats i al segon, uns 30 a

l'hora de redactar aquesta informació.

Encara que l'Escola va néixer per iniciativa de l'arxiprestat solsoní de Tàrraga, atesa la proximitat d'aquesta ciutat a parròquies dels bisbats d'Urgell i de Tarragona.

Totes dues escoles compleixen el desig dels assistents a les seves classes: formar-se i conviure amb els altres germans, a la llum de l'Evangeli de Jesucrist

na, actualment hi assisteixen diocesans dels tres bisbats. El professorat és de Solsona i de l'Escola de Teologia de Catalunya, amb seu a Barcelona i per la qual els estudis són homologats.

El Centre de Berga

Va néixer l'any passat com una idea patrocinada per les Delega-

cions Diocesanes d'Ensenyament i Catequesi en una zona on se'n sentia la necessitat feia temps. L'acceptació va ser tan massiva (uns 125 assistents molt constants durant tot el curs) que podem dir que ha demostrat plenament la seva utilitat. Enguany s'han augmentat en una quinzena.

El projecte és que el conjunt d'estudis tingui una durada de tres anys, impartint-hi, per ara, un curs cada any. L'any passat es presentaren els temes del primer curs: "La revelació i la fe", per mossèn Fermí Casals de la Seu d'Urgell; "Reflexions sobre el misteri de Déu" a càrrec de mossèn Josep Castanyé de Manresa (diòcesi de Vic) i "L'antropologia cristiana" per mossèn Huguet de Solsona.

Enguany, els temes els presentaran els mossens Ermengol Segarra, Antoni Gueixé, Lluís Prat i Josep M. Ballarín, tots diocesans solsonins, i tractaran de l'Antic Testament, Jesucrist, i la litúrgia i l'espiritualitat cristianes.

G.

GOIGS EN LLOANÇA DE LA MARE DE DÉU ASSUMPTA
que es venera a l'església del Monestir de SANTA MARIA DE SERRATEIX

Puix que vetlleu les nostres contrades
des de la cima d'aquest relleix,
feu nostres vides agermanades,
Santa Maria de Serrateix.

Vós sou la Filla de l'Etern Pare
obediència pura, com mai
cap creatura d'abans i d'ara;
Mare Assumpta, l'um de l'espera,
El vostre «lle» pregonava albedes
anunciats la Vida que veia.

Dona de poble, Verge Maria,
sou la veïna de Manresa
que calla i plora quan s'anuncia
la dolorosa creu del Noï.
Potreu a dintre del cor guardades,
aptes agermanes en un bell feu.

Corredemptora que creu i espera
fins que el vostre fill s'apaga el sol
perquè per sobre d'humana quera
veure encara d'amors i fetsos.

Empre les nostres negres mairades
el manual vostre tapa amb secret.

Enllaç dels segles, el comte Oliba,
en el nom vostre i del vostre fill,
ajuda als nostres a fer bon vire,
la condança contra el perill.
Les parets meues són al·lucades
de l'abadia que creix i creix.

Entrada i final

Puix que vetlleu les nostres contrades
des de la cima d'aquest relleix,
feu nostres vides agermanades,
Santa Maria de Serrateix.

De la terra de la creuana
veieu la joia i l'ambit al dolor;
les dolces hores de vida plena
i la tristes de l'abandó.
Sou molt més forte que les ventades
i donau vida al meu pobre esqueix.

Ara que una alba nova desperta
i que molts pobles tornen veure
apuntades nos ara i coberts
sota l'ombra del fill diví.
Per tant nos vides portades
que la vida que ara renax.

Guardau les lletres i les manes,
cada persona i cada animal,
de les pastiques rotatives
que amb nos us guarden el social.
Viver i Mondarn, ben acompanyades
de Sant Ulric de Serrateix.

Far de les passes agermanades,
ara a l'hora de l'últim blau,
feu nostres vides agermanades,
Santa Maria de Serrateix.

LLUIS BÀDIA I TORRAS
Any 1985, 1987

CATALUNYA 100 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

Avis important pels nostres lectors

La Fundació Catalunya Cristiana i el setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" adherint-se al Pelegrinatge a Roma amb motiu del Mil·lenari, i per facilitar l'assistència a tots els qui desitgin participar-hi, subscriptors, lectors i amics, ha obert la inscripció per a l'anada a Roma en autocar, del 2 al 6 de desembre (preu a partir de 25.000 ptes.), a les oficines del c/. València, 244, 2on., de 9 a 1 i de 4 a 7, tel. 215 28 05 (Sra. Montserrat). També s'admetran inscripcions per tren i avió.

El Dr. Torrella, als preveres, catequistes, pares i educadors

"La catequesi mena els homes vers la maduresa de la fe cristiana"

TARRAGONA.— El Dr. Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona i Primat, ha adreçat als preveres, catequistes, pares i educadors cristians una carta pastoral on passa revista a la problemàtica de la catequesi en el món d'avui, amb motiu de la Diada de la Catequesi. Heus-ne ací el text íntegre.

En els darrers anys tots hem donat una bona empenya a la catequesi. Ens hem de felicitar. Però, evidentment, no hem arribat a cap meta definitiva, encara. Per això en aquest inici de curs se'ns proposa com a lema d'aquesta diada: "CATEQUESI, PER QUÈ?"

Potser aquest lema ens pot sorprendre una mica. Sembla que ja tenim tots ben clar el perquè de la catequesi i el seu lloc central en la vida de les nostres parròquies; però encara hi ha molts pares que no demanen la catequesi per als seus fills, encara hi ha moltes parròquies que no procuren una catequesi per als joves i per als adults, encara hi ha qui confon l'ensenyament de la religió a l'escola amb la catequesi, encara hi ha parròquies sense catequistes, encara no es prepara amb una catequesi llarga i adient la recepció dels sacraments de la iniciació cristiana.

L'any passat, per aquestes dates, aprovava i promulgava el document diocesà ITINERARI CATEQUÈTIC I SAGRAMENTS DE LA INICIACIÓ CRISTIANA (IC) (B.O.A., n. 191, agost-setembre 1987). Us oferia a tots vosaltres una orientació pastoral per a la tasca catequètica i alhora unes normes que cal que observeu com a lleis diocesanes. Crec que és una eina valuosa i estimulante. No el perdem de vista, aprofundim-ne la lectura, divulguem-lo, portem-lo a la pràctica amb les adaptacions que calguin.

A la pregunta "CATEQUESI PER QUÈ?" us voldria oferir la meua resposta: La catequesi és l'acció peculiar de l'Església per menar els cristians vers la maduresa de la fe cristiana. "La catequesi és l'escola bàsica de la iniciació en la fe. Cap cristià no pot

sentir-se dispensat de formar-s'hi". Si és procés de creixement, si és camí de maduració, suposa uns anys, una intensitat de treball, una fonamentació ordenada i lenta (IC 1.a; 1.6).

En conseqüència us dic:
ALS PARES CRISTIANS, procureu als vostres fills la catequesi que els cal, durant tots els anys de la seva infantesa. És obrar coherentment tant amb el Baptisme que vàreu demanar per a ells com amb la vostra responsabilitat de primers i principals educadors de la fe. En aquest aspecte hi ha un moment clau: La continuïtat de la catequesi després dels cursos de preparació per a la primera Comunió (IC 1.3.2).

ALS JOVES, després d'una bona i detinguda preparació per a la Confirmació, comença una etapa decisiva en la vostra vida. Serà quan prendreu les opcions importants de cara al futur. En aquest moment em sembla molt necessària una catequesi que us ofereixi la visió de Jesucrist i del seu Evangelí, que faci créixer la vostra personalitat en totes les dimensions, que us ensenyi a ser lliures i responsables (IC 1.2).

ALS ADULTS, tingueu present que la catequesi és sobretot per a vosaltres (IC 1.1), per tant, no us faci peresa iniciar i continuar el procés catequètic que us pertoca. La vostra fe en Jesucrist en sortirà més madura, la vostra pertinença a l'Església més plena, el vostre compromís evangèlic en el món més fort; és a dir, la vostra vida cristiana en resultarà més envigorada.

En conclusió, "CATEQUESI, PER QUÈ?". Doncs perquè estic convençut que una catequesi ben feta facilita la resta de la tasca pastoral, pel fet que la catequesi ens fa membres vius i actius d'una Església que és instrument de la creixença del Regne de Déu en aquest món.

RAMON TORRELLA
Arquebisbe de Tarragona

FETS I CRITERIS

Una santa de casa

El proper diumenge, 11 de desembre, el papa Joan Pau II canonitzarà la Beata Mare Molas a la Basílica de Sant Pere de Roma. Quan el Sant Pare canonitza una persona vol dir que la declara santa i la presenta com a model de vida cristiana per a tota l'Església universal.

Algú es preguntarà: Però no han passat de moda els sants? ¿No hem de proclamar i recordar avui què només Déu és Déu i que Jesucrist és l'únic Salvador i l'únic Redemptor?

És veritat que aquests interrogants es plantegen; però també hem de proclamar i recordar la ferma convicció que una recta i fervorosa devoció als sants apropa a Déu.

Els sants són veritables "signes" de la presència de Déu. Són senyals de la presència divina perquè reflecteixen la bondat, la misericòrdia i l'amor de Déu. Ells ens recorden i ens parlen d'allò que hem de ser i podem ser amb la gràcia de Déu.

Els sants són model i exemple per a la nostra vida cristiana. Ens estimulen a seguir Jesús i el seu Evangelí. I quan són sants de la nostra terra, de casa nostra, encara molt més.

Aquest és el cas de Maria Rosa Molas i Vallvé, nascuda a Reus el dia 24 de març de 1815. Reus era aleshores la segona ciutat de Catalunya. L'ambient d'aquell temps estava marcat per greus necessitats socials, com era la manca d'instrucció als infants i als joves i la manca d'assistència als ancians.

Maria Rosa Molas, generosa filla de Reus, ingressa en una corporació de dones pietoses que servien l'Hospital de Reus. Enviada a Tortosa l'any 1849 es fa càrrec de la Casa de Misericòrdia i comença una escola gratuïta. El 1857, a l'edat de 42 anys, funda la Congregació de les Germanes de Nostra Senyora de la Consolació. Morí a Tortosa el dia 11 de juny de 1876.

Pau VI, en l'homília de la Beatificació, definia el carisma de la Mare Molas: es donà ella mateixa tota feta do en la misericòrdia i en el consol. Feia caritat i es feia mestra en humanitat. La seva disponibilitat sense límits la convertí en un autèntic "instrument de misericòrdia i de consolació". Ella "va viure el desafiament humanitzant de la civilització de l'amor".

La celebració de Tots Sants ens ha recordat que tots som cridats a la santedat. D'una manera més viscuda i amb un to més fort la canonització de la Mare Molas és una crida a tots els reusencs, als fidels de les diòcesis de Tarragona i Tortosa, als de Catalunya i d'Espanya a ser instruments de misericòrdia i d'amor en una societat on no es respira ni solidaritat ni amor, on augmenta l'egoisme i el passar de llarg davant de les urgents necessitats personals i socials.

L'Església ens ensenya a estimar els sants perquè en ells veiem l'obra i la presència de Déu. Maria Rosa Molas, tan a prop nostre, ens recorda el crit silenciós de tantes persones que, també avui, estan necessitades de misericòrdia i de consol.

RAMON TORRELLA i CASCANTE Arquebisbe de Tarragona i Primat

UN SERVEI ECLESIAL

NOU TIPUS DE PA ÀZIM PER A L'EUCARISTIA

"La raó del signe, diu l'Església, exigeix que el pa per a la celebració de l'Eucaristia se'ns presenti com a veritable menjar, que es parteix i es distribueix entre els germans."

Les Germanes Caputxines de Manresa, d'acord amb l'esperit de l'Església, han començat la fabricació d'un nou tipus de pa àzim que es distribueix a diferents llocs de Catalunya i Espanya.

Llocs i adreces:

Manresa	Germanes Caputxines Talamanca, 5-7 T. (93) 872 65 63-08240 MANRESA
Vic	Adoratrius del Sm. Sagrament. Corretgers, 8. T. (93) 886 27 31-08050 VIC
Girona	Carmelites Descalces Avda. Montilivi, 27 T. (972) 20 83 56-17002 GIRONA Llibreria Geli, Argenteria, 18-17001 GIRONA
Tarragona	Gnes. Carmelites Descalces Nº Sº del Carme, 2-43003 TARRAGONA
Barcelona	Cereria Codina Bisbe Irurita, 2 bis.-08002 BARCELONA Art Litúrgic Via Laietana, 46-08003 BARCELONA
Mataró	Gnes. Carmelites Descalces Avda. Can Torner, 63 T. (93) 798 67 63-08304 MATARÓ
Puiggraciós	Benetes Santuari de Puiggraciós Afores s/n. T. (93) 843 06 97-08480 L'AMETLLA DEL V.
Mallorca	Germanes Caputxines Jaquotot, 5 - T. (971) 21 03 23-07003 CIUTAT DE PALMA
Menorca	Gnes. Concepcionistes Franciscanes Pl. Constitució, 20-07701 CIUTADELLA DE MENORCA
Osca	Gnes. Carmelites - Monestir de l'Assumpció Las Cortes, 5-7 T. (974) 22 04 24-22002 OSCA
València	Gnes. Caputxines Avd. Pérez Galdós, 119 T. (96) 326 24 53-46018 VALÈNCIA
Plasencia	Gnes. Caputxines Hernán Cortés, 13. T. (927) 41 09 82-10600 PLASENCIA
Sevilla	Llibreria Salesiana Mar de Alborán, 40-41008 SEVILLA
Saragossa	Germanes Caputxines Día de la Hispanidad, 71 (Travesía Zaragoza) T. (976) 33 15 83-50007 SARAGOSSA

Si algunes comunitats religioses que ja elaboren pa per a la missa, o bé d'altres, volguessin distribuir aquest nou tipus poden adreçar-se a les Germanes Caputxines, c/ Talamanca, 5-7. T. (93) 872 65 63 08240 MANRESA

Nou tipus de pa àzim per a la celebració de l'Eucaristia

"El pa per celebrar l'Eucaristia ha de ser de blat, segons la tradició de tota l'Església; i àzim, segons la tradició de l'Església llatina".

Què és el pa àzim?

És el pa elaborat només amb farina de blat i aigua; no s'hi posa llevat. El pa que mengem a casa és pa fermentat; elaborat amb farina, aigua i llevat.

El pa per l'Eucaristia és pa àzim, i no s'hi poden afegir altres ingredients.

Els signes i la matèria dels sacraments han de ser autèntics

L'Església té molt d'interès que els signes siguin autèntics. I convé que sigui autèntica, en primer lloc, la matèria dels signes: la matèria ha de ser natural, real; per exemple, que el pa sigui de farina de blat.

I, en segon lloc, convé que els signes signifiquin de veritat, el que volen dir: per exemple, el pa àzim es fa servir com a signe del Cos de Crist, veritable aliment espiritual; per tant, "la raó de signe (del Cos de Crist) demana que la matèria de la celebració eucarística aparegui realment com a aliment". El signe d'aliment espiritual és essencial a l'Eucaristia. "L'Eucaristia és un convit pasqual", i en un convit, mengem; en aquest convit mengem el Cos de Crist. Convé, doncs, que el pa àzim sigui, de veritat, un signe clar de menjar, de prendre aliment.

"La veritat del signe exigeix que aquest pa se'ns presenti com a veritable menjar, que es parteix i es distribueix entre els germans". "La major exigència de veritat ha de ser atribuïda no tant a la forma (que tingui el pa àzim), com al color, gust i consistència del pa".

Utilitzarem aquest nou tipus de pa àzim

El pa que farem servir per a l'Eucaristia a partir del proper diumenge, tindrà un color més ros (tirant al color de la crosta del pa de taula); serà més gruixut i, per tant, el signe de prendre aliment, de menjar, serà més visible i fàcil d'entendre. I caldrà mastegar-lo.

Fins ara, es feia servir per a la comunió un tipus de pa àzim que en posar-lo a la boca quedava dissolt, gairebé es fonia, ni s'havia de mastegar.

Podem mastegar el pa àzim sense cap inconvenient

Quan combreguem, el fet de mastegar el pa àzim, signe del Cos de Crist, no és pas senyal d'irreverència o poc respecte.

Rebre el Cos de Crist amb reverència, dignitat i respecte no consisteix pas en no mastegar el pa àzim, sinó que depèn de l'actitud interior amb què ens apropem a combregar.

Per rebre dignament l'Eucaristia ens hi hem d'apropar amb esperit de fe, de confiança en la paraula de Crist i en la seva presència, amb desig de viure en comunió amb Ell estimant Déu Pare i els germans, tal com Ell ens ha ensenyat; en actitud d'estimació i per rebre el seu ajut, la seva força i el seu impuls per esdevenir imatges vives d'Ell enmig del món.

Per tant, les persones que creien que el pa àzim no es podia tocar amb les dents, o no es podia mastegar, sinó que s'havia d'empassar sense mastegar, poden veure que l'Església no diu res de tot això, sinó que suposa al contrari. Si cal "que la matèria de la celebració eucarística aparegui realment com a aliment", i tingui color, gust i consistència de pa", el més normal és que s'hagi de mastegar lleugerament. A més, penseu que l'Església oriental fa servir el pa fermentat, per a la celebració de l'Eucaristia, el qual necessàriament s'ha de mastegar.

El sacerdot agafa un pa àzim de mida més gran

El sacerdot, normalment, quan recita les paraules de la Institució agafa un pa àzim, de mida més gran. I, ara, hi ha més d'una mida de tipus gran; cosa que és interessant, ja que el sacerdot cal que parteixi el pa i el distribueixi; així, si el pa és de mida més gran, la fracció del pa, o el gest de partir el pa en molts trossos, "manifestarà més clarament la força i la importància del signe d'unitat de tots, un sol pa, i del signe de caritat, es distribueix un sol pa entre els germans", tots mengem del mateix pa.

Que aquestes paraules ens ajudin a captar l'esperit i conèixer la voluntat de l'Església, i acollim amb agraïment aquesta petita renovació del tipus de pa àzim per a la celebració de l'Eucaristia.

RAMON TUNEU i VILA

NOTA:

Les frases entre cometes (" "), són cites textuales de documents de l'Església: L'"ORDENAMENT GENERAL DEL MISSAL ROMA" (3 abril 1969), i de la "TERCERA INSTRUCCIÓ PER A LA RECTA APLICACIÓ DE LA CONSTITUCIÓ SOBRE SAGRADA LITURGIA" (6 novembre 1970).

Parlà a Manresa sobre la problemàtica que se li presenta al cristianisme a l'entrada del tercer mil·lenni

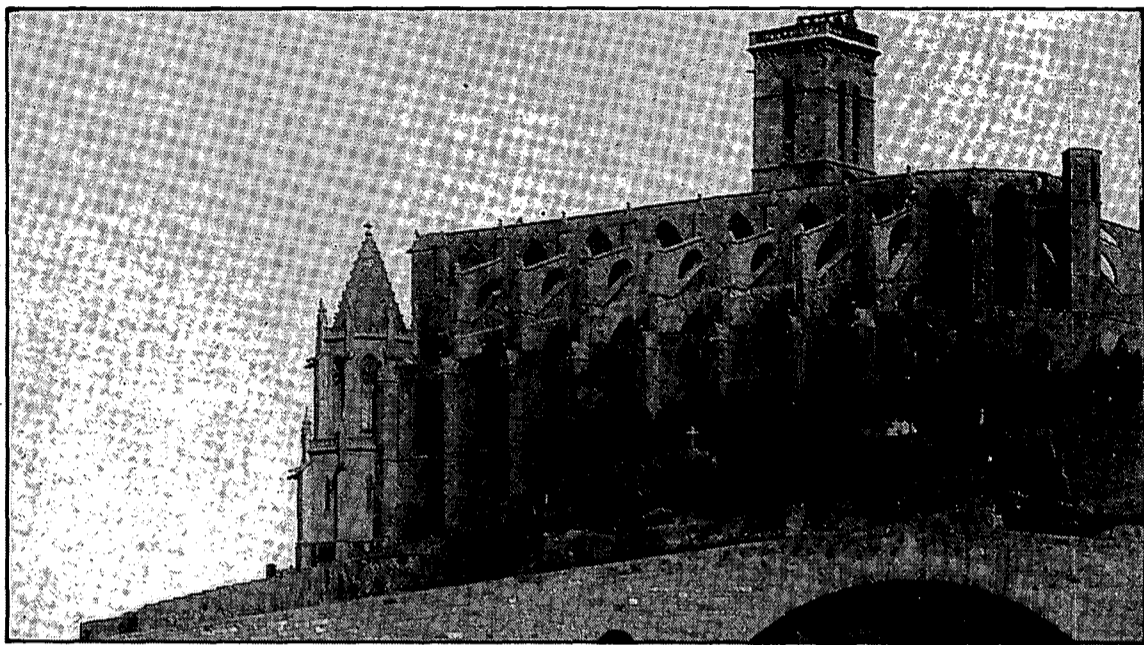
Panikkar: "En la cristiania la veu cantant correspondria a l'autenticitat"

MANRESA.— Fa poc va tenir lloc la inauguració d'un nou curs de Teologia al Centre de Pensament Cristià de Manresa. L'acte, al qual van assistir més d'un centenar de persones, va consistir en la lectura de la lliçó inaugural a càrrec del conegut pensador Raimon Panikkar. El tema que va presentar va girar entorn de la problemàtica que es presenta al cristianisme a l'entrada del tercer mil·lenni. L'esperit inquiet i la intel·ligència incisiva del ponent van portar els assistents a un estil de reflexió poc freqüent entre nosaltres.

"cristiandat" i superaria les dificultats del "cristianisme" tal com s'ha manifestat en la seva formulació doctrinal a Occident.

La cristiania no es preocuparia per problemes doctrinals ni per disquisicions contemplatives. La cristiania portaria l'home del ter-

"La cristiania portaria l'home del tercer mil·lenni a prestar atenció a si mateix i al món que l'envolta. Ajudaria l'home a trobar-se plenament en la seva més profunda identitat"

Senzillesa i gust per les coses petites

Segons Panikkar en la cristiania, la veu cantant correspondria a l'autenticitat. Però aquesta autenticitat hauria d'anar acompanyada de la senzillesa i del retorn al gust de les coses petites.

El diàleg que va seguir la seva

exposició, sempre brillant i inquietant, va servir per aclarir alguns dels punts centrals de la teoria sobre la cristiania, al mateix temps que per demostrar la distància que hi ha encara entre la concepció del cristianisme corrent en les nostres latituds i el seu pensament.

El Centre de Pensament Cristià de Manresa que sempre ha tin-

gut interès a superar una actitud d'acomodament acrític i fàcil, semblava molt content de poder començar aquest nou curs de Teologia amb un gran interrogant com va resultar ser l'exposició del professor Panikkar. Després de tanta terra somoguda, l'estudi seriós i pausat del curs pot veure ampliat el seu horitzó de treball amb aquests interrogants.

Inel·ludible necessitat de transformació

Després d'una sumària recapitulació dels estadis de la història del cristianisme occidental (testimoni, conversió, croades, missió i diàleg) va passar a exposar la necessitat inel·ludible de transformació des de les seves arrels si vol tenir carta d'identitat en el pròxim mil·lenni. Aquesta transformació del cristianisme portaria cap al que ell anomena "cristiania". La cristiania, segons ell, deixaria molt enrera tot resso de

cer mil·lenni a prestar atenció a si mateix i al món que l'envolta. Ajudaria l'home a trobar-se plenament en la seva més profunda identitat i a relacionar-se amb el món a través d'una actitud respectuosa i creadora, i no destructora.

IMPROMPTU

Ètica

ORIOL CAMPS

Certs governants actuals fan gala d'ètica sobretot quan comenten fets o actuacions polítiques. Quan es refereixen a coses que es veuen, coses que el poble els podria retreure a l'hora de votar. Sobretot a l'hora de votar, perquè després la seva ètica cau en un insondable buit. No diuen mai res de moral, perquè és més còmode traïr la seva ètica... A part que, parlar de moral té ressons de confessionalitat religiosa i això no s'estila...

Són amics de l'ètica. No els parlu de moral. Perquè no podrien donar explicació de fets com el de la directora general de Ràdio i Televisió, que es va permetre el luxe, entre altres, d'obsequiar uns centenars d'amics amb un gatet de llauna que contenia dos preservatius. No es pot explicar perquè això no entra ni en l'ètica proclamada, ni en la moral tufejant de confessionalitat religiosa.

Ni del fet que una ministre d'Afers socials es vani d' haver anat a Londres per avortar un fill no desitjat...

Si això s'hagues produït a Londres o a Nord-Amèrica, les autores haurien estat esborrades automàticament del mapa polític, inhabilitades per exercir càrrecs públics. Només cal recordar que a Anglaterra una immoralitat d'un ministre va fer trontollar un govern. I que en la cursa per a la presidència dels Estats Units un possible candidat va haver-se de retirar per no poder justificar la vel·leïtat d'una nit... que li va resultar molt cara.

Però aquí es passa de tot. Certs ministres creuen que tot els és permès... menys dimitir. Perquè ja en tenen prou predicant una ètica que els permet exhibir brots de bigàmis, regalar preservatius i mostrar-se ben amics de l'avortament.

Ja procuraran dissimular-ho tot quan sigui l'hora de demanar el vot. I encara hi haurà qui els voti!

GLOSSES DOMINICALS

Amb la vista a la Jornada de Germanor

El proper diumenge, dia 13 de novembre, les diòcesis de Catalunya celebraran la tan coneguda "Jornada de Germanor", amb una finalitat principalment econòmica. L'Església catòlica d'Espanya ha de caminar d'una manera lúcida i decidida envers l'autofinançament: un compromís molt seriós, que s'ha de manifestar lògicament en la consciència de tots els creients.

¿En quin lloc del camí es troba avui la nostra diòcesi? El fet de concretar-ho i d'especificar-ho correspon a la Delegació diocesana d'economia, que ho fa amb molt d'encert, sobretot en els seus comunicats i col·loquis.

Ací i ara, desitjo repetir un cop més la necessitat que els catòlics siguin més generosos amb la seva Església, perquè ens movem en una economia pobra i clarament insuficient. L'economia ha de donar suport a les accions pastorals d'una diòcesi tan complexa i tan gran com és la nostra. D'altra banda, ens hem de sentir solidaris amb les diòcesis més pobres.

La gent és molt sensible als problemes concrets i tangibles; però li costa interessar-se per les qüestions de mitjà i llarg termini. Posem per cas, acudim amb generositat a socórrer els pobres que tenen fam o sofreixen necessitats peremptòries. Però no esdevé el mateix amb aquells problemes que afecten la formació i el manteniment de les persones, l'existència de locals per a l'acció pastoral, els textos o els subsidis sense els quals és difícil fer alguna cosa.

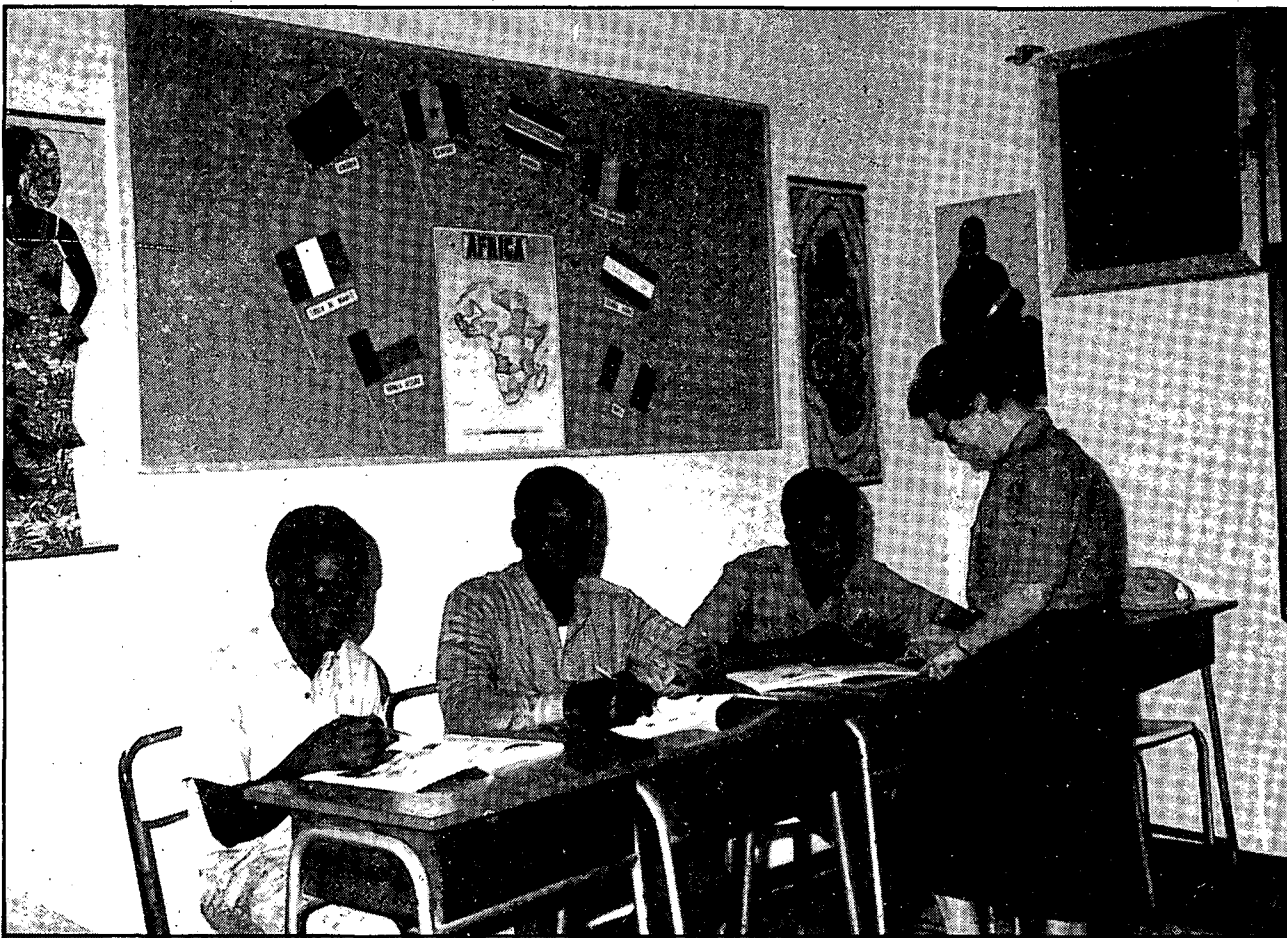
Cal que ens preguntem seriosament: sense persones —sacerdots o agents de pastoral—, sense la seva formació adequada i actualitzada o sense esglésies, locals i mitjans aptes per a qualsevol activitat, ¿és possible pensar en accions pastorals adients a les necessitats d'avui, cada dia més apressants? Ja sé que hi ha col·lectes especials a les quals els catòlics concorren amb generositat: per exemple, Càritas, Seminari, Missions,

etc. Però recauen sobre el pressupost diocesà els dèficits de moltes delegacions i molts serveis, a més a més del sosteniment del clero. Com una mostra dels nostres escassos recursos econòmics, heus ací una constatació. En el nostre bisbat hi ha més de cent parròquies d'indole suburbial, els ingressos anuals ordinaris de les quals no arriben a 500.000 ptes. A aquestes, només les podem ajudar amb quantitats molt exigües i insuficients.

Ens movem amb un pressupost de gran austeritat, encara que molts estan convençuts que les possibilitats econòmiques de la diòcesi són immenses. El que manca és que els catòlics siguin realment conscients que entre tots hem de mantenir la nostra Església, i ho demostrin amb un esforç solidari impulsat per la fe, la justícia i la caritat. Aquesta col·laboració generosa ha de procedir, no solament dels que van a missa els diumenges, sinó també dels qui acudeixen a l'església ocasionalment, amb motiu d'un bateig o d'un casament, posem per cas. Hem suprimit des de fa anys els aranzels administratius, perquè semblaven una mena de "preu" dels actes sacramentals, però subsisteix un deure d'equitat.

És lloable l'acció d'aquells qui, en un moment determinat, destinen a l'Església una petita part de l'impost de la renda; però, econòmicament parlant, no per això l'Església rebrà de l'Estat més diners que abans. La col·lecta de "Germanor" és molt més important. Cada família catòlica hauria d'augmentar la seva aportació i hauria d'iniciar el costum de col·laborar amb una aportació periòdica, setmanal o mensual, superior a un 25% a la que fa actualment. Només així es demostrarà, amb fets, que volem arribar, de debò, a l'autofinançament de la nostra Església.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Fotos: Juan Jose Espejo.

La Germana Eufrasina atén un grup de joves africans després que han acabat la seva jornada laboral.

El grup de "mañacos", provinents de la Guinea abans por

A l'església de Sant Pau de Mataró

Centre d'acolliment per a

La parròquia de Sant Simó i Sant Pau està situada a la zona nord de la ciutat de Mataró. Llinda, doncs, amb Llanerxes. Comprèn les barriades de l'Havana (on hi ha l'antiga ermita de Sant Simó que atén bàsicament població catalana), i del Palau (on està edificada l'església nova de Sant Pau, envoltada de vivendes d'immigrants). Té una gran zona de pagesia, el Veïnat de Mata.

Fa 5 anys hi vaig ser enviat com a rector. En les primeres reunions amb l'equip de Carites Parroquial ens plantejàrem que podíem fer en favor dels africans negres que viuen a la nostra zona. Mai no s'acostaven per demanar res, però era evident la seva marginació. Calculàvem que eren uns 70 els qui vivien en els límits parroquials, ocupant deu pisos, treballant a la pagesia... Ens pregun-

tàvem que podíem fer pels anomenats "negres del Maresme" dels quals els mitjans de comunicació començaven a parlar tant.

Els vam oferir ampliar els seus coneixements de català i de castellà, fent classe de 8 a 10 del vespre. Al començament mostraren reticència a venir, probablement pel fet de ser majoritàriament musulmans no es fiaven del que els oferia una església cristiana... De mica en mica es formà un grupet d'uns 12 nois, de 18 a 30 anys, la majoria de nacionalitat gambiana o senegalesa.

Ens adonàrem que molts eren analfabets, i per tant s'havia de començar de zero. Demanaren que en comptes de català, els ensenyéssim anglès o francès (segons la seva procedència, pensant que els seria molt útil conèixer els idiomes oficials als seus països, on la majoria pensa retornar per muntar-hi un negoci). També hi vam afegir aritmètica elemental.

Voluntariat

Des de bon començament ens plantejàrem portar a terme aquesta obra amb voluntaris. Hi han col·laborat des de l'inici mestres laics, religiosos i religioses i el rector.

Hem d'agrair públicament a la Congregació mataronina de les Germanes Concepcionistes que hagin alliberat una religiosa (Eufrasina Lafuente) perquè dediqui totes les tardes a l'obra. Ella havia estat missionera a la Guinea espanyola, i coneix per tant força bé els costums africans. La seva dedicació dona estabilitat al centre d'acollida (tots saben que de 4 a 10 de la tarda la trobaran als locals), i facilita la coordinació del voluntariat i de les diferents activitats. Ja fa tres anys de 4 a 6 h. de la tarda aquesta germana, ajudada de tres voluntàries, acullen un grupet de

La tele, la ràdio, els diaris... parlen sovint dels "negres del Maresme". I, sobretot darrerament, moltes vegades els relacionen amb la delinqüència, amb el tràfic de drogues... És ben clar que si no els acollim, si els tanquem les portes, si no els deixem guanyar-se el pa amb el seu treball, els estem abocant vers uns camins perillosos. Després ens resulta fàcil culpar-los.

Recordem que l'"hospitalitat amb el foraster" és una de les exigències de Déu en el judici

noies africanes. Són unes 10 que aprenen costura, alfabetització, higiene infantil, vacunació... De 8 a 10 de la nit, quan acaben les feines als camps, són uns 30 els joves negres que són atesos en tres grups, segons el seu nivell:

- analfabets
- corresponent a 1.º d'EGB.
- corresponent a 4.º d'EGB. (els més avançats).

Són 12 els voluntaris que els atenen. Cal dir que alguna temporada algun negre amb més formació també ens ha ajudat.

Altres serveis

A més d'aquest servei d'ensenyament, la Parròquia els ha deixat un local on fan les seves reunions la junta del JAMA KAFO (associació que ells han format per tal d'ajudar-se mútuament).

També utilitzen una gran sala polivalent, on han celebrat festes que en els pisos no poden fer per no incomodar el veïnat, ja que s'apleguen de vegades més de 200 en ocasió per exemple d'un naixement, de la circumcisió d'un adolescent, festes patriòtiques, aplecs d'una raça... També hi fem el dinar del dia de Nadal, perquè encara que no siguin cristians l'ambient en què viuen hi convida.

Dos assistents socials de la Comissió Diocesana d'Emigració vénen cada quinze dies amb el P. Manel Lecha per tal d'arreglar papers, i orientar-los en els passos a seguir per regularitzar la seva situació. De cinquanta casos atesos, només dos són resolts, donat el poc interès de l'Administració a facilitar-los la residència i el contracte de treball.

De Caritas Parroquial reben roba i mobiliari de segona mà, aliments (que mai no demanen), joguines...

També els és molt útil rebre trucades telefòniques al nostre número de telèfon durant les hores de classe, perquè així es poden comunicar amb amics que treballen escampats per Europa o familiars d'Àfrica.

Hem cedit les dependències de l'ermita de Sant Simó perquè sis imans que cada any vénen de París a dirigir el Ramadà hi facin estada durant 3 o 4 dies. Allà resen i acullen els devots musulmans.

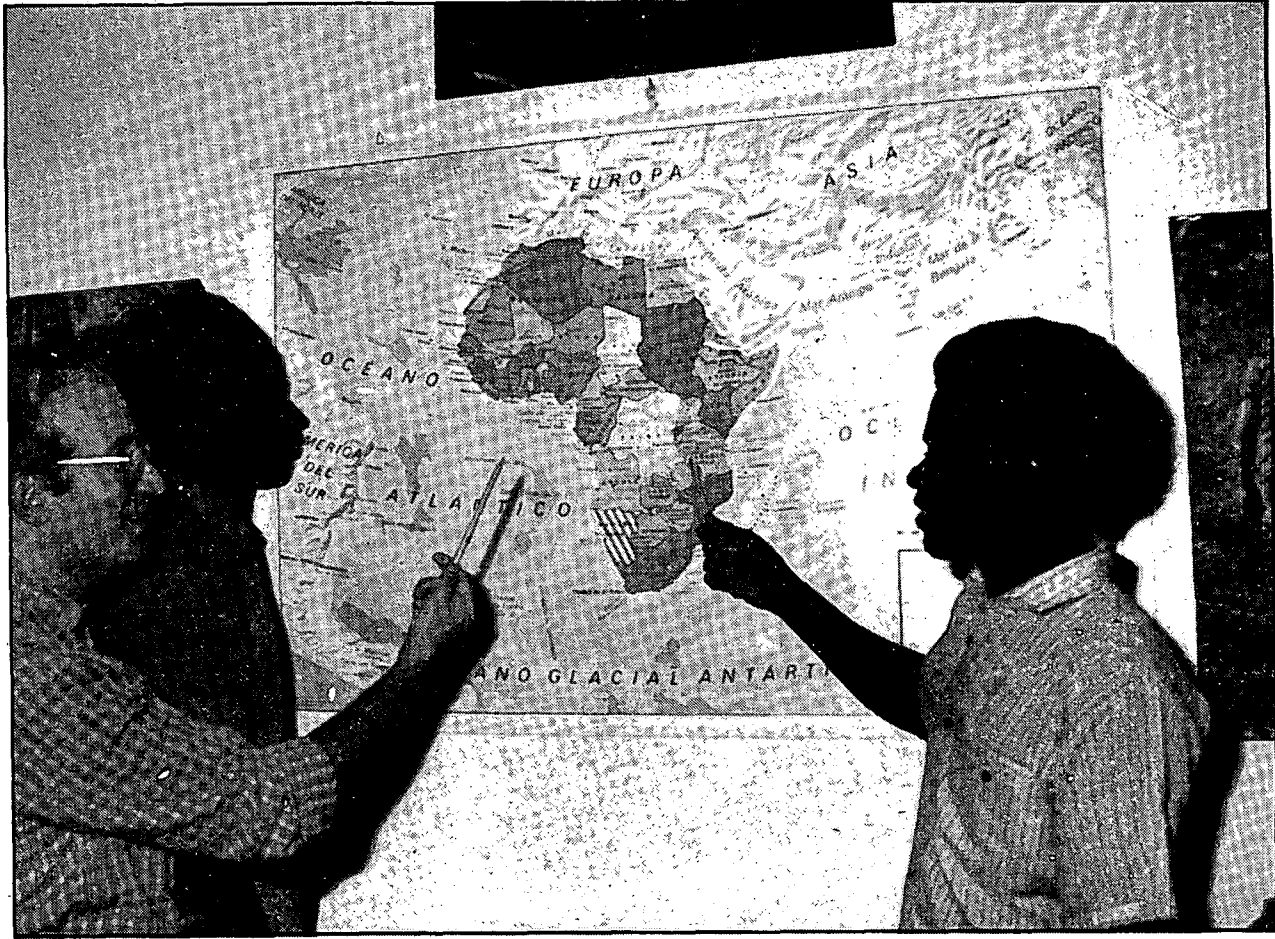
Hem col·laborat a promoure un grup de teatre. Aquest ha arribat a representar "Contes africans" no sols a sales públiques de Mataró sinó també de Barcelona. També ha aconseguit fer rutllar un equip de futbol, "l'Àfrica", que no es pot federar amb els de la zona per la qüestió del paperam.

El nen Domingo participa a la Catequesi de la Parròquia on prepara el seu Baptisme.

...essa, són cristians. Aliu vol trametre la fe al seu fill Domingo.

L'autor d'aquest reportatge mostra el mapa d'Àfrica a uns alumnes que assisteixen a l'escola de Sant Pau.

africans negres

que ens farà a cadascú de nosaltres (cf. Mateu 25,35). Com acollim els immigrants?

En aquest primer diumenge de novembre l'Església ens recorda aquest compromís.

Heus ací una experiència senzilla. Com una parròquia de Mataró obre els seus locals per acollir els africans que es veuen perduts en un país estrany, com els alfabetitza, com organitza un voluntariat de blancs per facilitar la integració dels negres a casa nostra.

Opinions dels blancs

Com reacciona la gent davant d'aquesta obra?

—N'hi ha que diuen que és temps robat als blancs. Que hauríem de dedicar tot l'esforç als de casa, millorant la catequesi, el culte...

—D'altres voldrien que cerquéssim la seva conversió al cristianisme.

—N'hi ha hagut que en veure agrupar-se els africans al pati de la parròquia han trucat a la policia, per allò que diu la tele "que trafiquen amb drogues"...

—De fet l'Ajuntament quan algun d'ells hi va demanant orientació, ens els envien a nosaltres.

—Hi ha moltíssima curiositat, jo diria exagerada, per part dels mitjans de comunicació. Sense cercar-ho, ens ha filmat la TV espanyola, catalana, basca, gallega... i ara l'holandesa s'hi interessa. Diuen aquests darrers que hi ha molta similitud amb els problemes que pateixen els espanyols que treballen allà les tulipes i els negres que al Maresme cultiven els clavells. Igualment la premsa escrita. Ens han visitat periodistes de diaris que ocupen un ventall tan diferent com el New York Times i La Vanguardia; o revistes des del Mundo Negro al Ajo Blanco, passant per Pastoral Misionera.

ra. També hem estat entrevistats per Catalunya Ràdio.

Els periodistes diuen que hi tenen interès perquè és una acció extraordinària, no en el sentit que sigui perfecta, sinó més aviat insòlita o poc freqüent.

Jo, cansat d'atendre els periodistes, perquè publiquen el que volen i m'adono que m'han utilitzat més d'una vegada per obtenir fotografies i filmacions dels negres que hi són molt reacis, però que per no contradir-me, s'ho deixen fer a contracor. Ara, doncs, em nego a fer d'intermediari. He comprovat que és una forma d'exploació.

Recursos

Com ja s'ha dit, totes les persones que hi treballem ho fem com a voluntaris, sense rebre cap paga a canvi.

La nostra parròquia és pobra en recursos. Encara estem acabant de pagar la nova església de Sant Pau, on acollim els africans. Per això, tan sols els cedim els locals, i corre amb les despeses de llum, gas, aigua i neteja.

L'any passat vàrem presentar el projecte del nou curs a la Direcció General d'Emigrants, i de Madrid ens ha arribat una subvenció que hem gastat en la compra d'un projector de diapositives, un mun-

tatge audiovisual per l'aprenentatge del castellà, llibres, diccionaris, i mobiliari perquè el que teníem era d'una escola que havia canviat els pupitres i els negres no hi cabien. També sabem que uns amics de la HOAC de Múrcia volen ajudar la nostra obra amb un donatiu.

Interès pel cristianisme

He de reconèixer que alguna vegada, algun dels alumnes negres m'ha manifestat el seu interès per conèixer la fe cristiana, o directament per ser batejat. Els motius expressats són sovint pintorescos, com per exemple "porque como galufó (= porc), y bebo cerveza como los cristianos, ya no puedo ser musulmán, quiero ser cristiano". Després de posar-me en contacte amb el bisbe de Banjul (Gàmbia) per consultar-li la seva manera d'actuar en aquests casos, sé que els de raça "mañaca" són els més propers a la fe cristiana. Procuo que els temes de fe no es tractin a classe, perquè ningú no pugui pensar que fem proselitisme.

Actualment la comunitat parroquial es veu enriquida per un grup de joves "mañacos" que freqüenten les nostres activitats. Donen una nota de color i d'universalitat a les trobades i al culte. Un nen de 9 anys, Domingo, que prepara el seu Baptisme és centre d'atenció de tots els nanos del barri que sempre el reclamen per als seus jocs.

Per acabar, agraeixo el vostre interès —el dels lectors de "Catalunya Cristiana"— per aquesta obra senzilla, plena de bona voluntat que pretén acollir els negres (tantes vegades explotats!) per facilitar així la seva integració a casa nostra.

Mn. IGNASI MARQUÉS

Momodu Cham, gambià

"Els infants aquí tenen més possibilitats de formació"

Momodu Cham és gambià. Té 39 anys. Casat amb una jove del seu país, de la qual ha tingut sis fills, dos dels quals són a Gàmbia amb els avis. Els altres quatre, de 17 a 4 anys estudien a Mataró. Cham va arribar a Espanya l'any 1975. Des de llavors ha fet diferents treballs: pagès, jardiner, ha tingut cura de gossos, neteja, pastisser, mecànic, guixaire, confecció...

—Per què has treballat a tants llocs?

—Per a nosaltres no hi ha treball fix. Hem d'adaptar-nos a allò que trobem.

—A què es deu que hagis vingut a Espanya?

—Sóc maquinista de barco. Vaig buscar aquí una plataforma per traslladar-me després a Anglaterra o als Estats Units. Però una vegada aquí, em va semblar que si aprenia a explotar la terra, podria tornar al meu país que és eminentment agrícola i ensenyar a posar en pràctica els mètodes d'aquí. Però després, per manca de capital a invertir, la idea no es va dur a terme. I estem aquí sobretot perquè els infants tenen així més possibilitats de formació.

—Tu vas arribar fa tretze anys, ¿era difícil llavors entrar aquí?

—No. Entràvem com a turistes amb permanència aprovada per a tres mesos, que es podia renovar 3 vegades consecutives. Si havies obtingut un treball durant aquest període de 9 mesos, cosa fàcil, et donaven ja la residència que durava el mateix temps que el contracte de treball.

—Ha canviat la situació per als teus compatriotes que acaben d'arribar?

—Sí. Moltíssim. Qui arriba troba feina. Però encara que la majoria d'empresaris (en el camp i a les fàbriques) vulguin fer contractes legals per a ells, l'administració exigeix tants requisits (que cap espanyol en atur pugui fer aquest treball, visat especial del país d'origen, certificat de penals...). Ho tenen pràcticament impossible tots aquells que han arribat des de l'any 1986, en què es va aprovar la Llei d'Estrangeria.

—Tu ets un dels fundadors de "Jama Kafo" ¿Què es proposa aquesta associació?

—"Jama Kafo" significa "associació del poble". Està legalitzada des del maig del 1983 i es proposa ajudar a tots els emigrants de Centreamèrica pel que fa al treball, malaltia, tràmits, intèrpret... defensar, en definitiva els drets civils dels nostres compatriotes.

CALENDARI

Diumenge, 6 de novembre. XXXII del temps ordinari Sant Sever, bisbe de Barcelona i sant Lleonard, confessor. El sol surt a les 6,28 i es pon a les 15,41 (hora solar). Fira a Olost i Vilarodona.
Dilluns, 7 de novembre. Sant Herculà i sant Ernest, bisbes màrtirs i santa Carina, màrtir.
Dimarts, 8 de novembre. Sant Severià, sant Carpófor i sant Victori, màrtirs; sant Godofred, bisbe. Fira a Sort.
Dimecres, 9 de novembre. Festa del Sant Crist de Balaguer. La Dedicació de Sant Joan del Laterà. Sant Teodor, màrtirs. Festa major a Balaguer i Beget.
Dijous, 10 de novembre. Sant Lleó I el Magne, papa doctor i sant Andreu Avel·lí, confessor.
Divendres, 11 de novembre. Sant Martí de Tours; sant Menna, soldat màrtir i sant Veranus, bisbe. Festa major a Altafulla, Arenys de Munt, el Brull, Cerdanyola del Vallès, Peralada, Sant Martí de Centelles, St. Martí de Maldà, Sant Martí de Tous, Teià, Viladrau i molts altres pobles.
Dissabte, 12 de novembre. Sant Josafat, bisbe màrtir; sant Emilià (o Mil·là) de Cogolla, prevere, i sant Nil abat. Festa major a Pau.

Litúrgia de les Hores Setmana IV

Diumenge, 6. Tot propi.
Dilluns, 7. De fèria.
Dimarts, 8. De fèria.
Dimecres, 9. Dedicació de la Basílica de Laterà. Festa.
Dijous, 10. Sant Lleó el Gran, papa i doctor. Memòria obligatòria.
Divendres, 11. Sant Martí de Tours, bisbe. Memòria obligatòria.
Dissabte, 12. Sant Josafat, bisbe i màrtir. Memòria obligatòria. Vespres I de demà.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

6 de novembre. Diumenge XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 1 R 17,10-16, S 145, segona He 9,24-28, tercera Mc 12,38-44.
7 de novembre. Dilluns de la set. XXXII de durant l'any. Lectures: Primera Tt 1,1-9, S 23, segona Lc 17,1-6.
8 de novembre. Dimarts de la set. XXXII de durant l'any. Lectures: Primera Tt 2,1-8.11-14, S 36, segona Lc 17,7-10.
9 de novembre. Dimecres. Dedicació de la basílica del Laterà. Lectures: Primera Ez 47,1-2.8-9.12 o bé: 1 C 3,9-11.16-17, S 45, segona Jo 2,13-22. (Tt 3,1-7, S 22, Lc 17,11-19).
10 de novembre. Dijous de la set. XXXII de durant l'any. Lectures: Primera Flm 7-20, S 145, segona Lc 17,20-25.
11 de novembre. Divendres de la set. XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 2Jo 4,-9, S 118, segona Lc 17,26-37.
12 de novembre. Dissabte de la set. XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 3 Jo 5-8, S 111, segona Lc 18,1-8.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'enamorament

La sola presència de la persona de la qual un o una s'ha enamorat desencadena un estat d'embadaliment o èxtasi en l'enamorat o en l'enamorada. De totes les persones que té al davant, la que menys veuen els enamorats és aquella de la qual s'enamoraren. No són ni capaços a soles recordar-ne de manera exacta el rostre. La dona ho sap i per això se serveix de l'estratagema dels tocs de maquillatge a fi d'oferir un rostre indefinit, que no es fixi a la memòria de l'enamorat. S'estima per un motiu real. Un s'enamora per fascinació o miratge. Per això es diu: Estic boig d'aquella. Estic boja d'aquell.

PERE CAMPAS BONAY
 Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

La gratitud de Josep Carreras

Cent cinquanta mil espectadors per a escoltar el tenor Josep Carreras, constitueixen una multitud. I l'entusiasme que regna en aquell acte, un plebiscit de reconeixement i d'afecte. El triomf era previst, i no és cap al·lució al lloc, l'Arc de Triomf. D'espectacles selectes i vibrants com aquest, se'n veuen pocs. La televisió donà sols fragments del recital del gran tenor, refet de la malaltia que el va tenir prostrat tant de temps. Hom pogué sentir com Carreras agraià la presència d'assistents i amics, però subratllem el tribut que féu d'agraïment a Déu.

L'agraïment no és pas una actitud gaire corrent. Els homes sovint no ens recordem del metge que ens ha curat o de l'advocat que ens ha guanyat el plet. I el nostre agraïment envers Aquell gràcies al qual vivim i ens movem i som? Si més no, públicament, sembla que no ens recordem quasi mai de la divinitat. Des de la mateixa televisió, el locutor no saluda pas amb un "Déu vos guard", com seria normal, puix que aquesta salutació és viva en la llengua i té un sentit escaient. Normalment sentireu una salutació així: "Hola!" No cal dir que en el comiat no sentirem pas: "Fins demà, si Déu ho vol". Sentirem altres expressions, però, compte!, cap expressió que faci "tuf de sagristia!" Una consigna? Segurament que no, però sí que deu haver-hi un convencionalisme temorenc per part dels locutors que tenen el compromís de fer arribar llur missatge a tota mena de públic, el creient i el no creient. Aquestes actituds ens fan pensar com s'interpreta a tort la llibertat d'expressió o la llibertat religiosa. Perquè, si la nostra llengua catalana

té unes expressions en les quals figura el nom de Déu, creiem que és equivocac intentar de tòrcer-les. L'afany secularitzador no té cap dret a substituir expressions atàviques mentre tinguin el seu idoni significat. Voleu una salutació més expressiva que l'"adéu-siau"? Durant la revolució del 36, en què, amb el canvi d'expressions obligades, s'arribà a sensibles ridiculeses, hom provà de substituir aquesta expressió per la de "salut!". Però no arrelà. Cada poble té el seu vocabulari privat. Respectem-lo.

Ras i curt. La realitat és que tot allò que s'esdevé, tot allò que és, tot allò que succeeix, pot ser i pot convertir-se en aparició d'allò

que és "sant". Tot això té un nom: "hierofania". Són els fenòmens en els quals es revela la dependència i la referència de l'home a alguna cosa de la qual ell no pot disposar: naixement, vida, mort, creixement, fecunditat de la terra, collita, sort, felicitat. Si l'home és un ésser contingent, no necessari, és que té el deure d'agrair allò que ha rebut. I agrair-ho a l'Ésser dispensador del do, que és Déu. És el que ha fet públicament el tenor Carreras. Agrair la salut a Aquell qui li ha pogut donar: Déu. I ho ha fet amb un reconeixement públic, que en els nostres dies no deixa de suposar certa valentia.

A. DALMAU i JOVER

ADULTS EN LA FE

La mort

JOAN GUITERAS i VILANOVA

Les fulles dels arbres comencen a ser grogues. La tardor ja és aquí. El paisatge té un encant característic. El sol il·lumina amb unes tonalitats especials. La tardor és pregonera de l'hivern. La natura entra en una mena d'època letàrgica. Comença un llarg son. Arribarà, cert, la primavera. Però abans hi haurà la mort.

La tardor suggereix esdeveniments de la vida humana. No, no és pas aquesta una afirmació més o menys romàntica. En aquesta estació moltes vides rendeixen el seu tribut. El pare del Joan i de la Roser ha mort. Sobtadament ha mort la Soledat, la mare de l'Alfons, la Maria dels Àngels i l'Ester. Per a ells he hagut de celebrar, i, cada dia, la dalladora de la vida implacablement sega: les pàgines necrològiques dels diaris ho testimonien, de manera especial, en aquest període de tardor.

La mort, un simple fet quotidià?

Tots ens habituem a la mort. Tant, que eris sembla un fet de cada dia, normal. I ho és. Però, aquesta mort que sempre sembla afectar els altres, un dia s'apropa a les nostres llars. L'esdeveniment, pretesament quotidià, esdevé actual. M'afecta. Llavors, la seva fiblada arriba endintre. Un sap què és plorar la pèrdua d'un ésser estimat. El que semblava rutinari, quotidià, ha deixat de ser-ho. S'ha transmutat en fet extraordinari i personal. M'ho deia en Josep: "Acompanyes moltes vegades els amics en el seu dol i ho fas de cor. Però no arribes mai a sentir el veritable fibló de la mort fins el dia que enterres algú que és molt proper".

Amb tot, la mort és un esdeveniment natural. Nosaltres som mortals, cosa que significa que som moridors. Això no és pas cap consol. Perdre la vida és molt dur. Fins i tot per als qui tenim el do de la fe. La mort és activadora del nostre Credo. "Crec en la resurrecció dels morts i la vida eterna". Dir això, quan la mort entra en una casa, és important. Ni que s'hagi de pronunciar entre plors intensos. Els creients, no obstant, no podem plorar com si no hi hagués esperança. Les nostres llàgrimes no la neguen, sinó que també la manifesten. I, després d'elles, ens arriba també el consol.

Batejats en la mort i la resurrecció

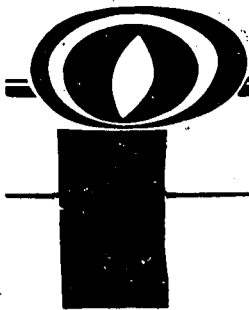
En el pensament dels cristians hi entra obertament la realitat de la mort. Per allò de sant Pau als cristians de Roma: "Tots els qui hem estat batejats en Jesucrist, hem estat submergits en la seva mort". El baptisme ens uneix al misteri fonamental del Crist: la seva mort i la seva resurrecció. De manera que el fonamental de la nostra existència, el punt culminat i definitiu, és anunciat en l'esdeveni-

ment que ens fa fills de Déu i membres de l'Església. Unió íntima amb el Crist de la Creu i de la Pasqua. Ponce-lla que s'obre, de bat a bat, en el dia de la mort del cristià, és a dir, el de la veritable naixença.

Convé que cada creient s'adoni del significat del seu bateig i que n'entengui la seva dinàmica o força. Si en l'ascètica cristiana es va desplegant la dialèctica mort-resurrecció, d'alguna manera un es va predisposant pel suprem lliurament. Qui viu com Crist, arriba a morir i resuscitar amb Ell. La mort es converteix en identificació plena.

Lliçons de vida

Cada cop que enterrem un germà o una germana acollim una veritable lliçó viscuda. En el cas del Josep M. la mort arribà després d'una llarga malaltia i en edat molt avançada. Per a la Soledat la mort fou fulminant com un llamp. Dues maneres de morir, possibles per a tots els vivents. I en ambdós casos resta el testimoniatge, la senzillesa, l'alegria, l'obertura i el seny d'una bona vida cristiana. Els altres cristians —els qui restem— aprenem que la mort també ens sortirà a l'encontre. I que ens cal aprofitar el temps de l'existència terrenal per al bé. El mateix Apòstol, en referir-se al baptisme com a element de mort i de resurrecció, exhorta a emprendre una vida nova. En la mort dels germans, nosaltres revisem les nostres actituds i sentim ànsies d'afanyar-nos en la nostra vida cristiana. Així la meditació tardoral es converteix en anunci de primavera sense tardor. Definitiva i sempre nova.

Sis anys després

• Trobar el Papa

Probablement, els qui estàvem al Nou Camp el dia 7 de novembre de 1982, no oblidarem aquella missa dominical amb el papa Joan Pau II. Sobretot ens ve a la memòria quan, cada tres anys —aquest any— tornem a escoltar les lectures que escoltàrem aleshores, i a cantar el salm responsorial que aleshores, amb l'acompanyament de la cobla, cantàrem. Demà farà d'això sis anys, i avui escoltem les mateixes lectures d'aquell diumenge, el 32 del cicle B.

Si del passat passem al futur, és molt probable que, d'aquí a un mes, molts o alguns dels lectors, hagin tingut ja l'oportunitat de tornar a trobar-se amb el papa Joan Pau II, amb motiu del pelegrinatge del mil·lenari.

Trobar-se amb el Papa! És un dels desitjos dels pelegrins a Roma. Només cal acostar-se a la plaça de Sant Pere, un dimecres qualsevol, per veure les fileres de pelegrins que van reunint-se vers la sala de les audiències, l'Aula Pau VI. Si després hom s'atura a examinar les fotografies de l'audiència, es multiplica la visió d'unes mans que s'allarguen vers el Papa, amb el desig d'estrener les seves, de tocar-lo.

I, tanmateix, això, tot i ésser bonic, no és pas tan original. Les fileres de persones interessades en alguna cosa no són exclusives de les audiències pontificies, i qualsevol personalitat que es posa a saludar la gent sofreix les mateixes estrebades dels qui volen donar-li la mà.

I, aleshores, què? Molt senzill. Sense excloure tot el que hem dit, cal anar més enllà en el trobament amb el Papa, i cal valorar aquest trobament a la llum de la fe i de la vida cristiana. És ben fàcil posar una làpida commemorativa als llocs on el Papa ha estat, i és bo fer-ho, per mantenir-ne memòria perenne. Potser no seria tan fàcil fer un examen de consciència sobre les conseqüències de vida cristiana que pot haver tingut per cadascú de nosaltres la paraula del Papa, el seu exemple, l'experiència del trobament amb ell.

• El ministeri del Papa

El ministeri del Papa envers l'Església universal és, sobretot, el de ser principi visible de la unitat i de la comunió, i, d'aquesta manera, confirmar en la fe els cristians. Evidentment, això pot realitzar-se només en la mesura en què els cristians estiguem prou oberts al seu ministeri, i vegem el Papa com algú que ens és tan pròxim com el nostre bisbe. Puix d'això es tracta, precisament: així com el bisbe fa la unitat de l'Església particular, i, com a membre del col·legi episcopal, està en comunió amb el Papa i amb els altres bisbes, així els cristians, vivint en comunió amb el bisbe vivim també en comunió amb el Papa, i vivint en comunió amb el Papa confirmem la nostra comunió com a cristians, viscuda en l'Església particular, sota la mirada vigilant i pastoral del bisbe.

Això tan senzill hauria de ser la nostra experiència habitual. Quan hom veu i escolta cristians que es creuen fer un bé distanciant-se públicament de la paraula del Papa —el que sigui— no pot quedar sinó desconcertat. ¿Es, doncs, això, el que fa la comunió eclesial? ¿En quin text de l'Evangeli poden trobar que Jesús els hagi donat més autoritat per parlar, en l'Església, que la que ha donat a Pere, amb els Dotze, i als seus successors? És, doncs, ben senzilla la conse-

qüència, sobretot quan es vol viure l'Evangeli. Trobar-se amb el Papa personalment és experimentar aquesta proximitat de comunió. És quelcom semblant a l'experiència dels samaritans: "nosaltres mateixos l'hem sentit...!" (Joan 4, 42).

• La missa amb el Papa

Però, entre les maneres de trobar el Papa, n'hi ha una que, per mi, continua essent la més significativa: celebrar l'Eucaristia amb ell. És sobretot per això que el record de la missa dominical al Nou Camp és inesborrable.

Quan el Papa celebra l'Eucaristia no fa pas una Eucaristia diferent de la que jo mateix celebrego. D'Eucaristia només n'hi ha una, la que Jesucrist ha donat a l'Església, en el Cenacle, i que Ell mateix continua donant per la potència de l'Esperit Sant. El Papa, doncs, no és pas més que l'Eucaristia, però l'Església no seria el que Jesús ha volgut que fos, si el Papa quedés exclòs. El sacerdot que celebra l'Eucaristia, ho fa amb la intenció de fer el que fa l'Església; però l'Església no podria celebrar l'Eucaristia sense l'acció d'un sacerdot.

Quan el Papa predica a la missa no s'ometen pas les lectures bíbliques. La seva paraula no substitueix pas la Paraula de Déu, sinó que la comenta, la interpreta per a l'assemblea. Però la seva paraula és altament autoritzada, i sabem que, si hi ha un conflicte d'interpretacions de la Paraula de Déu, finalment la interpretació autèntica la trobarem en el Magisteri del Papa i dels bisbes en comunió, assistits com estan per l'Esperit Sant.

Quan el Papa presideix l'assemblea eucarística no es fa pas visible una Església diversa de la que es fa visible quan es reuneixen els feligresos a la missa dominical amb el seu rector. Però en aquesta assemblea presidida pel Papa no cal fer l'esforç de pensar en una assemblea llunyana per referir-se a la comunió eclesial: ell, present allà, ens posa a l'abast la visibilitat de la comunió.

Quan el Papa celebra l'Eucaristia, no fa pas menys genuflexions per adorar el Crist present sota les espècies eucarístiques! Qui ha vist celebrar el papa Joan Pau II sap com en són de profundes i sentides les seves genuflexions. Això expressa molt bé quin és el terme i centre de la unitat vers la qual el Papa, amb el seu ministeri, condueix els cristians: Jesucrist, el sol Senyor. Quan trobem el Papa en aquesta perspectiva, està obert el camí per trobar Jesucrist.

"LA VIUDA VA FER UN PANET I EL DONÀ A ELIES"

Les imatges d'aquesta narració són impressionants: una viuda pobre, amb un fill, en temps de fam, dona el panet únic que podia fer, en obsequi a l'home de Déu! És la millor precursora de la viuda pobre lloada per Jesús, a l'Evangeli d'avui. Les dues ho han "donat tot".

Lectura del primer llibre dels Reis (17:10-16)

En aquell temps, el profeta Elies se n'anà a Sarepta. Quan arribà a l'entrada del poble, hi havia allà una viuda que recollia llenya. Elies la cridà i li digué: "Porta'm, si et plau, una mica d'aigua per beure". Mentre l'anava a buscar, Elies la tornà a cridar i li digué: "Porta'm, també, un tros de pa". Ella respongué: "Per la vida del Senyor, el teu Déu, et juro que no en tinc gens. Només tinc un grapat de farina i una mica d'oli. Ara estava recollint aquests branquillons i anava a fer pa per a mi i per al meu fill. Ens el menjarem, i després morirem de fam". Elies li respongué: "No tinguis por. Fes-ho tal com dius, però primer fes un panet per a tu i per al teu fill. Això diu el Senyor, Déu d'Israel: No es buidarà el pot de farina ni s'abaixarà l'oli de la gerra fins al dia que el Senyor enviarà la pluja al país". Ella va fer tal com Elies li havia dit, i durant molts dies, tant ella com la seva família van poder menjar: no es va buidar el pot de farina ni s'abaixà l'oli de la gerra, tal com el Senyor ho havia dit per boca d'Elies.

"LLOA EL SENYOR, ÀNIMA MEVA"

El que ho dona tot, s'adona més de la bondat del Senyor. La lloança de Déu, en realitat, és més pura com més procedeix d'un cor pobre. Ho deia bellament el profeta Sofonias: Canviaré el llavi del meu poble en un llavi purificat, perquè tots invoquin el Senyor... Deixaré enmig teu (de Jerusalem) un poble humil i pobre" (Sof 3, 9.12). Aquella expressió que hem oblidat en el nostre llenguatge habitual —"gràcies a Déu!"— deïem era ben expressiva, tanmateix, encara que massa vegades aplicada a coses equívokes.

Salm 145: 6c-7, 8-9a, 9bc-10 (R.:1)

El Senyor que es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els veçuts.
El Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters. R.

Manté les viudes i els orfes,
i capgirarà els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. R.

"CRIST VA SER OFERT UNA SOLA VEGADA, QUAN VA PRENDRE DAMUNT SEU ELS PECATS DE TOTS"

L'autor insisteix en la importància de l'oferta "una sola vegada" per part de Jesús. És una manera de dir també que Jesús es donà totalment, ja que quan es dona tot, es dona una sola vegada. A diferència dels sacrificis substitutius i representatius —com els del Temple de Jerusalem— el sacrifici personal de Jesús és en la pròpia sang, és a dir, en la donació de la pròpia vida.

Lectura de la carta als cristians hebreus (9:24-28)

Crist no ha entrat en aquell santuari, a imatge del veritable, fet per mà d'homes, sinó que ha entrat al cel mateix, i s'ha presentat davant Déu per nosaltres. El gran sacerdot, entra cada any al santuari amb una sang que no és la seva. Crist, en canvi, no s'ha d'ofrir moltes vegades, altrament, hauria hagut d'anar sofrint la seva passió des de la creació del món. De fet no ha aparegut fins ara, a la fi dels temps, a oferir-se ell mateix una sola vegada com a víctima per abolir el pecat. Els homes, morim una sola vegada, i després de la mort ve el judici. Semblantment el Crist va ser ofert una sola vegada, quan va prendre damunt seu els pecats de tots. Després tornarà a revelar-se, no ja per raó dels pecats, sinó per salvar aquells qui esperen el moment de rebre'l.

"AQUESTA VIUDA POBRA ÉS LA QUÈ HA DONAT MÉS DE TOTS"

L'exemple de la viuda pobre recull diversos personatges de l'Evangeli de Marc: els deixebles que "ho han deixat tot" per seguir Jesús, per contrast l'home ric que no volgué deixar-ho tot, la pràctica de l'amor a Déu sobre totes les coses, etc. Qui sap si Jesús pensava en la seva mare, que també ho havia deixat tot! En qualsevol cas, també la figura de Maria s'entrevé en la figura de la viuda. I, sobretot, el mateix Jesús! Ell ha donat, no allò que necessitava per viure, sinó la pròpia vida.

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (12:38-44)

En aquell temps, Jesús, instruint la gent, deia: "No us fieu dels mestres de la Llei. Els agrada de passejar-se amb els seus vestits, i que la gent els saludi a les places, que els facin ocupar els primers seients a les sinagogues i els primers llocs a taula; devoren els béns de les viudes i, al moment de l'oració, per fer-se veure, es posen filacteries ben llargues. Són els qui seran jutjats més rigorosament".

Estant assegut al temple, davant la sala del tresor, Jesús mirava com la gent hi tirava diners. Molts rics hi tiraven molt, però vingué una viuda pobre que hi tirà dues monedes de les més petites. Jesús cridà els deixebles i els digué: "Us dic amb tota veritat que aquesta viuda pobre és la que ha donat més de tots; els altres han donat del que els sobrava, però ella, que ho necessitava per a viure, ha donat tot el que tenia".

LA BÍBLIA A L'ABAST

"M'heu parlat a cau d'orella"

L'Església és fruit de la vocació divina. Tota l'Església és cridada pel Senyor (Cf. Rm 8:28-30, 1Te 2:12, 2Tm 1:9, 1Pe 2:9). És cridada a entrar en l'amor salvador de Déu i a mantenir-s'hi (Jo 15:4-10), i a donar fruits d'amor a tot el món (Jo 15:16). Per això, tal com diuen els Pares, l'Església abans de ser "reunió" és "convocada" i "convocatòria". L'el que diem de l'Església, cal afirmar-ho de cadascun dels seus membres. Tots som cridats a formar part de l'Església, a ocupar amb responsabilitat el nostre lloc en aquesta comunió, o més exactament, en aquest misteri de comunió, la llei i la dinàmica del qual és la Paraula de Déu i l'impuls de l'Esperit Sant. **M'heu parlat a cau d'orella**, diu el salmista (v. 7b). I és que quan Déu ens crida ho fa de manera personal. Ens crida pel nom amb ple coneixement de la nostra història i de les nostres possibilitats. Com al noi Samuël de la primera lectura d'avui. O com Jesús crida Joan i Andreu, amb aquell familiar "Què voleu?" dirigit als qui el seguien de lluny, que més que una pregunta és una invitació a seguir-lo de prop. Tots com cridats, com el mateix Crist, a qui la carta als Hebreus fa dir les paraules dels vv. 7-9: **No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exgiu ni l'holocaust ni l'expiació; per això us dic: Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat, com està escrit de mi en el llibre** (He 10:5-7). Déu ens crida a ser persones. És la primera vocació que el Creador de la humanitat dirigeix a tots i a cadascun dels homes i dones que la integrem. Ell ens crida també a tots a la salvació en Jesucrist. Ens crida, doncs, a ser i a fer Església. A més a cadascú el crida a seguir un camí concret, personal, d'imitació de Jesucrist. Perquè Déu no fa res en sèrie. Afaïçona cada persona segons un projecte personal, únic, irrepètible. És la vocació específica amb la qual ens crida a cadascun de nosaltres. Així el salm responsorial ens parla de com el Senyor, inclinant-se

Respondre a la vocació

(Salm 39 -H. 40-: 2 i 4ab. 7. 8-9.

10 R.: 8a i 9a)*

JOSEP M.ª ARAGONÉS

cap a cadascun de nosaltres, inspira als nostres llavis un càntic nou (vv. 2 i 4). S'inclina per parlar-nos a cau d'orella, al fons de l'ànima, i ens inspira aquell càntic que mai ningú no ha cantat, ni cantarà ningú més: el càntic "nou" de la resposta de cadascú a la vocació personal de Déu.

"Per això us dic..."

A l'Església convocada li correspon estar a l'escolta de la Paraula que la convoca. Als creients cridats ens correspon escoltar la vocació de Déu i respondre-li. El noi Samuël, tot i que encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat (1S 3:7), contesta amatent: **Aquí em teniu**. Es mostra així com algú que, fins i tot enmig del son, es manté vigilant, sempre a punt de respondre a qui el crida. Aquesta disposició, quan arribarà a conèixer i a distingir la veu de Déu, es convertirà en resposta a la vocació divina: **Parleu, que el vostre servent us escolta** (1S. 3:10). Com el salmista, ara no és sols algú que està atent a la paraula de Déu, sinó que l'espera i hi confia: **Tenia posada l'esperança en el Senyor, i ell, inclinant-se cap a mi, ha**

inspirat als meus llavis un càntic nou, un himne de lloança al nostre Déu (vv. 2 i 4). Vet aquí l'actitud que hauria de ser la nostra, la de cadascú. Cridats a cantar el nostre càntic nou, no sols hem d'estar disposats a deixar-nos inspirar pel Senyor, sinó que hem d'executar la melodia que ell ens assenyala. **Per això us dic: Aquí em teniu:... Déu meu, vull fer la vostra voluntat, guardo la vostra llei al fons del cor** (vv. 8-9). La vocació de Déu cal que sigui corresposta amb fidelitat i amb constància.

Si això és així, i per altra part veiem com entre nosaltres escassegen molt els creients que donen resposta a la vocació de Déu, ens podem preguntar per què aquesta manca de resposta. És que Déu no crida ja els nostres? No ens crida a nosaltres precisament? Déu crida, també ara, i no es cansa de cridar-nos a tots, a cadascú pel seu nom. El que passa potser és que hi ha massa soroll en el món que no ens deixa escoltar la veu de Déu. O, qui sap, també és possible que cada vegada siguem més una església de sords, de conveniència, més disposats a fer la nostra que no pas seguir la vocació que ens ve de Déu. O una església de porucs

—covards, potser?— que no es vol arriscar a dir ben alt i clar als nois i noies que tenim al nostre abast aquell "Què voleu?" de Jesús a Joan i Andreu, i que encara s'atreveix menys a dir el "Veniu i ho veureu". **Però vós no voleu oblacions ni sacrificis, i m'heu parlat a cau d'orella; no exgiu l'holocaust ni l'expiació** (v. 7), sinó que dieu simplement: Vine, segueix-me...

"Anuncio amb goig la salvació"

Cridats a fer Església. Ningú no és cridat per a ell mateix, per al seu profit, o per al seu goig exclusiu. La vocació és per al servei dels altres. Com l'Església, que sols ho és quan és per als altres, quan és missionera. Déu ens crida. Et crida a tu, que ara llegeixes aquestes ratlles mal girbades, però que l'Esperit és capaç de vivificar. Potser crida el teu fill, o la teva filla. Què hi dius? Déu espera la resposta. L'Església et necessita, ens necessita a tots. Necessita sobretot joves, nois i noies que escoltin cadascú com el Senyor els parla a cau d'orella i els crida a seguir el seu camí. Gent jove que consagrin la seva joventut al servei de Déu, de l'Església i dels germans. **Anuncio amb goig la salvació davant del Poble en dia de gran festa** (v. 10ab). La vocació al ministeri, a l'apostolat, a la vida consagrada. Crida de Déu. Exigència de resposta per part del creient. Ofrena de tota la vida. Fe valenta, esperança ferma i sobretot un mar immens de caritat. **No puc deixar d'anunciar la salvació, ho sabreu prou, Senyor** (v. 10cd). ¿Qui s'atreveix a dir aquestes paraules des del fons del cor? Mentrestant la comunitat aplegada en la celebració eucarística, respon a la recitació del salm: **Aquí em teniu: Déu meu, vull fer la vostra voluntat** (v. 8a i 9a). Necessitem que aquestes paraules —aquesta pregària— siguin assumides per tota la comunitat i pronunciades amb accent de veritat i confiança.

*Diumenge 2 de durant l'any. Cicle B.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amorseix la solitud i dóna el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

- JOSEP MARIA CASABO
ARCHIVO GENERAL
BUENOS AIRES
ARGENTINA 10.530.- Ptes.

- JOSEP GRANES PRESAS
CASILLA 907
CUZCO
PERU 10.530.- Ptes.

- RAMON ROCA
SEMINARIO DIOCESANO
APRDO 259
CHICLAYO
PERU 10.530.- Ptes.

- MIQUEL GOMILA
ALVEAR 620
5800 RIO CUARTO
CORDOBA
ARGENTINA 10.530.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
 Direcció Tel.
 Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto
 gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
 Sucursal nº
 Nº compte corrent.....
 Població Província.....

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.

Població: Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Full Jove

CALENDARI

- Peregrinació dels Joves catalans a Roma amb motiu del Mil·lenari de Catalunya. Informació telèfon 318 67 65.
- Desè aniversari del Centre Cristià dels Universitaris. Dia 23 de novembre a 2/4 de vuit. Telèfon 323 33 68.

A la diòcesi de Barcelona, el curs passat, tant el Consell Episcopal, com el Presbiteral amb els Arxiprestos i el Consell Pastoral Diocesà tractaren directament o indirectament el tema de la joventut.

Per això, la Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona, ha reestructurat les àrees de treball, i els òrgans consultius i executius. Insisteix que el Bisbe mantingui contactes periòdics amb els joves i amb el Delegat. Però és tot l'equip de la Delegació, que coordina i executa les relacions amb altres delegacions del Bisbat, de Catalunya o d'Espanya, que també treballen per als joves. La Secretaria de la Delegació manté trobades periòdiques amb els moviments, els delegats territorials, altres organitzacions i centres de voluntaris i cooperadors, en una actitud creixent de voler caminar uns i altres junts. Aquestes són, d'altra banda, les quatre àrees reestructurades.

Les activitats que aquesta Delegació organitza per aquest curs 1988-89, volen continuar ajudant a créixer i a caminar en la fe els adolescents i joves: Cinquena Escola de Pregària, "Arrelats en la fe"; Tercera Setmana Santa a Ciutat; Quart Romiatge de Confirmació, "Amb l'Esperit amunt"; A Roma amb el Poble de Catalunya; i, Joves Catalans a Compostel·la amb el Sant Pare. D'aquesta manera el futur és ple d'esperança, perquè és una acció pastoral que es fa per als joves, amb els joves i entre els joves del Bisbat. I ells són l'Església de Barcelona del tercer mil·lenni.

P. ANTONI MARIA SERRAMONA
Delegat de Pastoral de Joventut del Bisbat de Barcelona

L'Aplec de l'Esperit impulsa la pastoral juvenil.

XXII Jornades de Consiliaris de Catalunya i les Illes

Vers un projecte comú de pastoral de joventut

(BREUS)

Don Bosco a la Presó

El Musical Don Bosco (C.C. n.º 450) va ser representat a la Presó Model de Barcelona. Mig miler de presos el varen acollir amb la mateixa joia dels actors i amb aplaudiments rítmics amb les mans. Molts presos varen reflexionar arrel de l'obra i portaren la camiseta del Musical durant molts dies després.

La pastoral juvenil a Lleida

La Delegació de Pastoral Juvenil al Bisbat de Lleida ha publicat el programa del curs. Dos Coordinadores i un Equip que integren a moviments, serveis, parròquies i col·legis, organitzen pregàries, recesos, eucaristies, pelegrinatges i exercicis espirituals per a tots els joves.

El camí que féu Jesús

Uns seixanta joves de les parròquies de l'eixample barceloní han participat en un curs de formació d'animadors per a grups d'adolescents o joves. La Delegació de Pastoral de Joventut de Barcelona, l'ha organitzat en moltes altres zones pastorals. Amb aquest motiu s'ha presentat l'edició del material **El camí que féu Jesús**.

"Arrelats en la fe"

Més de dos-cents joves varen participar en la primera sessió de la cinquena Escola de Pregària a la Catedral de Barcelona. Ho feien sota el títol **Dels caputius Mare i Senyora**.

S'han celebrat al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, les XXII Jornades de Consiliaris de Catalunya i les Illes Balears. Hi eren presents, els Delegats de Joventut i els seus equips diocesans i els Consiliaris catalans, diocesans, de zones, federacions i nivells dels moviments.

De primer, es va cercar l'objectiu operatiu que s'ha d'impulsar d'acord amb l'apartat II de la **Proposta de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears**. Aquest segon apartat conté els Elements de Coordinació i Complementarietat de les diferents respostes pastorals a la problemàtica juvenil.

Comença afirmant que la pastoral de joventut es basa en una doble tasca d'animació i missionera. Continua dient que la joventut actual queda marcada per la realitat socio-cultural i geogràfica. Així els joves queden inserits en un ampli medi general o en els medis estudiantil, obrer i rural. En el primer medi existeixen moviments, associacions i serveis que presenten l'Evangeli amb metodologies que els són pròpies. Els moviments especialitzats donen resposta als altres medis i han de continuar la tasca que els és pròpia, de formació de militants, de transformació de la realitat i d'evangelització del seu propi medi.

Acaba constatant la necessitat de treballar coordinats, amb reunions conjuntes o amb la proposta de creació d'un Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut de Catalunya i les Balears.

La Bona Notícia

En el primer apartat d'aquest document, presentat a l'Aplec de l'Esperit del mes de maig passat, es tenen en compte els criteris teològics i pastorals. Cal atendre els joves i els seus problemes, tot ajudant-los a descobrir-hi signes d'esperança i la fe: Déu-Pare, l'Esperit i Jesucrist i la Bona No-

tícia de la seva dimensió de misteri vivent en l'Església. Cal impulsar els joves, des de l'Evangeli a construir una societat i una església lliures de tota alienació. I cal recordar constantment el lloc eclesial que ocupa el jove en qual-sevol grup, parròquia, moviment o comunitat. Destaca d'entre els textos evangèlics, les benaurances i les obres de misericòrdia.

La ponència de mossèn Ramon Prat i Pons, delegat diocesà de pastoral de joventut de Lleida, titulada **Vers un projecte comú de pastoral de joventut**, va cloure aquestes jornades.

JOAN D'ARQUER

El MUEC aplega els estudiants cristians

El MUEC (Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians) de Catalunya i les Illes, aplega joves estudiants cristians que volen reflexionar sobre el seu compromís i la seva fe amb altres companys.

El moviment pretén ser educador, evangelitzador i eclesial: educador perquè volem aprendre a viure la nostra fe d'una manera compromesa, evangelitzador perquè volem transformar la realitat que ens envolta aportant el testimoni de Jesús i eclesial perquè ho fem des de la comunió amb les nostres esglésies diocesanes a Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic.

El MUEC de Barcelona està dividit en cinc zones segons la procedència dels nostres grups. Així, hi ha MUEC: al Vallès, Baix Llobregat, Esquerra de l'Eixample, Dreta de l'Eixample i Sarrià-Sant Gervasi.

En cada zona, diferents parròquies i realitats de la diòcesi com el CCU (Centre Cristià dels Universitaris) acullen el que anomenem grups de Revisió de Vida, grups de joves del nostre moviment que es troben per posar en comú la seva experiència d'acció en el medi estudiant i aprofundeixen altres aspectes de la seva vida a la llum de l'Evangeli per després tornar als seus compromisos amb nova força.

A més, a cada zona, els grups es troben de tant en tant per celebrar que són estudiants cristians, que tenen una mateixa fe i que participen d'una mateixa església.

Per tal d'ajudar-nos en el compromís en el nostre centre d'estudis (Facultat, Escola o Institut), els militants del MUEC ens ajudem amb la Campanya, una eina de treball que promou la planificació, realització i valoració de l'acció transformadora amb els companys del centre d'estudis. Aquest any, la nostra Campanya té per lema "Trenquem murs, construïm solidaritat", per fomentar el treball en col·lectiu i solidari en l'estudi.

Si vols saber alguna cosa més de nosaltres o participar de la nostra Campanya estem a c/ Llúria 7, 1er pis. Tel. 301 68 02 de Barcelona.

NURIA ICETA i LLORENS
Coordinadora Diocesana del MUEC de Barcelona

CATALUNYA 1000 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

AVIS IMPORTANT A TOTS ELS PREVERES

Es prega a tots els preveres que participen en el Pelegrinatge del Mil·lenari, i que desitgin celebrar l'Eucàristia que se celebrarà a l'Altar Major de Sant Pere de Roma, el diumenge, dia 4 de desembre, que ho comuniquin el més aviat possible a la Comissió de Litúrgia de l'Organització del Pelegrinatge, c/ Rivadeneyra, 6, 3a planta, tel. 318 67 65, a fi de poder determinar amb temps els llocs per als concelebrants i la distribució de la Comunió als fidels.

Nota. Els preveres hauran de portar la pròpia alba amb àmit o coll/caputxa, i l'estola morada.

COSTUMS I TRADICIONS

Olives morunes i cristianes

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Pel novembre, sobretot cap a les darries, és temps de collir, d'aplegar, o de plegar, com també es diu, les olives. Crec haver parlat dels costums que hi havia i tal vegada encara existeixin, de cantar per acompanyar-se en la feina, d'altra part força dura. Dura i tradicionalment pobra si hem de fer cas de la corrandà: "La vida dels olivaires/ no és pas llarga de contar:/ al matí mengen pa i figues;/ al vespre, figues i pa".

Deixem-nos doncs de cançons i parlem d'altres coses relacionades amb les olives. Catalunya, les Balears i fins València, són terres olivaires. Hi ha moltes menes d'olives: arbequina —que segons la tradició la portà el rei Jaume I quan tornà de Mallorca—, aragonesa, calaceita, morruda, morruda dels reguers, bagot, becaruda, borda, roballa, farba, bordissa, boteruda, mançanella, grossal, corbella, coribella, verdiella, negreta, menza, fulla de salze, mallorquina, olesana, petroneta, rogeta, rojala, sevillana, solivenca, terralta, tinenta, vera i verderola.

Com es pot veure, hi ha força denominacions d'origen, com diríem ara, és a dir, les que duen el nom de la població o comarca, com Calaceit, Arbeca, Terra Alta, Mallorca, Olesa i d'altres. Amb tot, però, l'origen de les oliveres —l'arbre potser més anomenat en la Bíblia— diuen que ve dels moros. Justament la més petita de totes, l'arbequina, era la més preuada pels moros mallorquins, per la qual cosa no és estrany que el Conqueridor se n'agradés.

A banda de la tradició de l'arbequina, hom

deia que les de la Catalunya estricta les havien plantades els àrabs i quan foren foragitats no tingueren temps d'arrencar-les ni de cremar-les. Amb tot, consideren que encara hi tenen certs drets de propietat i es valen dels estornells, aus migratòries, per cobrar aquells drets. Així, com que ells, els moros, no poden venir, envien les aus, les quals els porten tres olives cadascuna, una al bec i una a cada pota. Si un dia deixessin de fer-ho, els moros haurien perdut tots els drets.

Per haver estat cristianitzades les oliveres, doncs, moltes cançons de plegar olives tenien caire religiós i els olivaires pagaven un delme a l'Església consistent en dos quartans per quartera de la flor de l'oli, abans de destinar-se ni una gota a cap altre fi. Reminiscències, segurament, de vells cultes a genis tutelars.

Les oliveres foren beneïdes per la Mare de Déu quan s'aixoplugà sota d'un, amb el Fillet, quan anaven a Egipte. I d'advocacions marianes relacionades amb les olives o les oliveres —d'algunes ja n'hem parlat altres cops—, n'hi ha a l'Albuixec, i a Russafa de València; a Sant Esteve de Gualbes; a l'Aldea, de Tortosa; a l'antiga església dels Trinitaris, avui paròquia de Sant Jaume, de Barcelona, on se'n venerava una trobada sota una olivera a Montjuïc.

A banda de tot el que hem dit, no cal oblidar, ans és bo de recordar-ho, que una branca d'oliva portada per un colom i adoptada com a símbol universal de la Pau, fou enviada per Déu al patriarca Noè.

CUINA

Pudding de pa Nana

2 barretes de pa de 1/2 4 ous
2 tasses grans de llet 3 cullerades de sucre per fer
1 tassa gran de sucre caramel

Encaramel·leu un motlle llarg amb les 3 cullerades de sucre.

Talleu el pa sense crosta a llesques molt fines (és molt fàcil si el pa del dia abans és una mica congelat) ompliu dues tasses ben plenes amb les llesques d'aquest pa. Bulliu les 2 tasses de llet amb 1 tassa de sucre, quan comenci a bullir, tireu-hi el pa, deixeu-ho que pugui, tapeu-lo i apagueu el foc.

Bateu els 4 ous com per fer truita, barregeu-los amb la llet, procurant no trencar el pa.

Ompliu el motlle encaramel·lat i poseu-ho a bany maria durant 45 o 50 minuts.

Quan gairebé estigui, tireu-hi sucre per sobre i enceneu el grill perquè es formi una mica de caramel per sobre. Deixeu-lo refredar en el motlle força estona i després tombeu-lo sobre la plata de servir.

MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

ELS JOVES TORNEM LA VISITA AL PAPA

PROGRAMA

PREU:
15.000 pessetes, de 14 a 25 anys.
Compren: dinar, sopar i dormir el dia 3. Esmorzar, dinar, sopar i dormir dia 4. Esmorzar, dinar i sopar del dia 5. Dinar del dia 6.

(Cal portar solament l'esmorzar del dia 3 i 6).

INSCRIPCIONS:

Per formalitzar l'inscripció, cal adreçar-se a l'Escola BLANQUERNA, Carrer Marquès de Santa Anna n.º 7, telèfon: 237 71 80 abans del dia 20.11.88 i omplir la butlleta amb les dades de cada jove (nom, cognoms, adreça, telèfon i D.N.I.) adjuntant fotocòpia del D.N.I. i del Carnet Jove més les 15.000 pessetes corresponents a l'import del viatge.

Horari: matins de 10 a 12 h. i tardes de 18 a 20 h.

SORTIDA:

Divendres dia 2 de desembre a les 20 hores de la Plaça de la Catedral. Nit en ruta.

Dissabte dia 3: Visita i dinar a Pisa. Arribada a Roma per la nit.

Diumenge dia 4: Roma.

Dilluns dia 5: Roma. Nit en Ruta.

Dimarts dia 6: Visita i dinar a Nimes. Arribada a Barcelona al vespre.

CATALUNYA 100 ANYS

Interessants estudis i programes d'actuacions subvencionats

Una convocatòria més, el Concurs per a la realització d'Estudis i Programes d'actuació socio-econòmica i culturals, corresponent en aquesta edició a 1988, organitzat per la Caixa d'Estalvis de Sabadell, ha estat una bona mostra del que es pot aconseguir i crear amb imaginació, dedicació i esperit de treball. Un cop més, la Comissió d'Obres Socials de la Caixa de Sabadell no ha tingut una tasca gens fàcil a l'hora de designar els treballs guanyadors d'entre tots els presentats.

El Concurs per a la realització d'Estudis i Programes d'Actuació Socio-Econòmica i Culturals, des que fou instituit l'any 1973, ha suposat una excel·lent motivació per tota aquella persona interessada en la realització de treballs d'investigació que incidissin sobre algun aspecte del nostre entorn o la nostra realitat. (Es poden desenvolupar estudis que tractin qüestions relacionades amb la zona d'influència de la Caixa de Sabadell, sobre Catalunya o temes de caire general, al voltant de l'arqueologia, l'ecologia, l'arquitectura, l'economia, la lingüística, etc.)

En la dinovena edició d'aquest prestigiós Concurs, s'ha augmentat la seva dotació que enguany ha estat de 4 milions de pessetes més. En aquests anys la Caixa de Sabadell ha rebut més de 450 sol·licituds de subvenció en el capítol d'estudis, de les quals han estat aprovades aproximadament una quarta part. Unes 500 han estat les sol·licituds pel que fa a subvenció de programes, essent també una quarta part les que comptaren amb el vist-i-plau de la Comissió. 10 han estat els estudis guardonats aquest any i 14 són els programes mereixedors de premi d'un total, respectivament, de 27 i 35 treballs presentats. Els premis són els següents:

ESTUDIS

— L'ESCRITURA DE LES TERRES GIRONINES.

- APLEC DOCUMENTAL DEL SEGLE IX AL XVIII. Maria Josepa Arnall Juan.
- POLITICA AGRARIA Y ESTRATEGIAS CAMPESINAS EN LOS NUEVOS REGADIOS DE LAS TIERRAS DE LLEIDA. Victoriano Bretón Solo.
- RECERCA I ESTUDI DE L'OBRA DE L'ARTISTA SABADELLENC JOSEP VIVES BRACONS. Josep Casamartina Parassols i Fina Forrellad Vives.
- CREACIÓ D'UN CORPUS EXHAUSTIU DELS SARCÒFAGS ANTICS D'ICONOGRAFIA PAGANA CONSERVATS A CATALUNYA. Montserrat Claveria Nadal.
- ESTUDI ANTROPOLÒGIC DELS VELLS A SABADELL. Montserrat García Oliva, M.ª dels Àngels Manuel Torremorill i Isabel Gràcia Arnaiz.
- FAUNÍSTICA DEL MASSÍS DEL MONTGRÍ. Joan Madeo Mañosa, M.ª Teresa Bartolí Cros, Deli Saavedra Bendito i Josep Vilanova Manedo.
- LA POBLACIÓ DEL VALLÈS ORIENTAL (1981-1986) I PREVISIONS DE FUTUR. Museu de Granollers-Àrea de Geografia.
- ENTRENAMIENTO DE LA COMUNICACION EN NIÑOS CON SINDROME DE DOWN. José-Antonio Pérez Castelló.
- LA CORT DEL BATLLE-LA CÚRIA SENYORIAL-SEGLES XV-XVIII. Gemma Perich Vidal.
- ELS RÈTOLS A SABADELL. M.ª del Carme Pujol Núñez.

PROGRAMES

— AGRUPACIÓ SARDANISTA L'IDEAL DE CLAVÉ DE LES ROQUETES. BARCELONA. Formació d'una

- Cobla Juvenil i una Banda de Música.
- AGRUPAMENT ESCOLTA COMTE JOFRE-TORELLO. Sí, caus nous, ara!
- AGRUPAMENT ESCOLTA MARE DE DÉU DEL TURÓ-MONTCADA I REIXAC. Obres importants en el nou local de l'entitat.
- ASSOCIACIÓ PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA (ADENC)-SABADELL. Àudio-visual sobre els rapinyaires nocturns.
- ATENEU POPULAR DE PONENT-LLEIDA. Activitats extraordinàries curs 1988/89.
- CENTRE DE LECTURA DE REUS. Guardar adequadament col·lecció d'obres pictòriques i escultòriques patrimoni de l'entitat.
- CONTRAPUNT-CENTRE D'ESTUDIS I DEBATS-LA GARRIGA. Cicle de conferències.
- ESCOLTES CATALANS-BARCELONA. Projecte d'integració social de minusvàlids psíquics i físics i marginats.
- LLIGA PER A LA DEFENSA DEL PATRIMONI NATURAL-BARCELONA. Endegar una biblioteca especialitzada en temes de natura i educació ambiental.
- PARROQUIA DE LA MARE DE DÉU DEL CARME-MONTORNÈS DEL VALLÈS. Mobiliari per a una sala d'esplai i tallers.
- PARROQUIA SANTÍSSIM SALVADOR-SABADELL. Vestuari, il·luminació, so, del pessebre vivent.
- TALLERS DE VIDEO CREU ALTA-SABADELL. Orígens de Jonqueres.
- TREC TEATRE-SABADELL. Muntatge sobre el llibre de poemes "Les Decapitacions", de Pere Quart.
- UNIÓ EXCURSIONISTA SABADELL-SECCIÓ NATURA-SABADELL. Campanya Cívica "Les deixalles cap a casa".

RACÓ DEL LLENGUATGE

El senyor Puig va al despatx (i 2)

ALBERT PERA

Puig i Roig són dos cognoms molt freqüents als Països Catalans. Sobre llur pronunciació no hi ha cap dubte, si no és que algun castellanoparlant vulgui pronunciar-los tal com els veu escrits. I sabem també, que sempre que una paraula acaba així té la mateixa pronunciació, que és idèntica a tots els que acaben en **tx**. Aquests darrers són una reduïda minoria i no costa gens aprendre de memòria els d'ús més corrent, que són: capritx, cartutx, despatx, empatx, escabetx, esquitx, gavatx, matx, pastitx, sandvitx, tatx. Tots aquests, i algun més de rebuscat que n'hi pugui haver, tenen la particularitat de mantenir el grup **-tx** en tots els mots de la mateixa família en què hom ha afegit una o més síl·labes a aquesta terminació. Així tenim capritxós, cartutxera, despatxar, empatxar, escabetxada, gavatxó, pastitxet, sandvitxos, tatxar.

No passa així amb el gran nombre de mots acabats en **ig**. Aquests canvien de grafia i de so sempre, en qualsevol dels allargaments que puguin experimentar. Tot això es fa palès en els derivats que fem servir correntment en la conversa diària.

Aquesta font només raja un rajolí. Com que és boja, només diu bogeries. Rebutjo aquesta poma perquè és lletja. Els àrabs tenen la mitja lluna roja. Amb aquests exemples podem observar tots dos canvis, l'ortogràfic i el fonètic si comparem els mots que hi apareixen amb els seus primitius corresponents: raig, boig, rebuig, lleig, mig i roig.

En aquesta ocasió cal recordar la norma ortogràfica que diu que abans de **e** i de **i** s'escriu gairebé sempre **g** i no **j**. Ho podem comprovar, per exemple, en la conjugació del present d'indicatiu del verb trepitjar, el primitiu del qual és trepig. I fa: trepitjo, trepitges, trepitja, trepitgem, trepitgeu, trepitgen; i en la del verb fugir: fujo, fuges, fuig, fugim, fugiu, fugen.

Falta encara parlar del plural dels substantius i dels adjectius acabats en **ig**. Jo ensenyo, tal com havia après, que el plural correcte és el d'afegir una **s**: raigs, passeigs, desigs, goigs, enuigs. I denuncio com a vulgars els plurals com desitjos o rojos, encara que darrerament he vist que algunes gramàtiques els admeten com a forma secundària en el llenguatge col·loquial. Són formes que fins i tot són esmentades en la gramàtica pòstuma de Pompeu Fabra, el qual recomana d'abstenir-se'n, si més no en el llenguatge escrit, però no les condemna definitivament.

Perles ortogràfiques

Els Reis venen per el nou itinerari. Ho hem pogut veure en cartells enganxats a les parets de tot Mataró, anunciant la cavalcada. Vènen ha de dur accent, si no, és del verb vendre, i la combinació per el és inexistent en català. Ha de ser: pel nou itinerari.

RAIOLLOS de Catalunya

Dissabte, 5

MANRESA
Sala Ciutat, 17.30 hores
Teatre de titelles: MARDUIX
Obra: ROMANÇOS DE LLUNA
PLENA.

REUS
Teatre Bartrina, 18.30 hores
Música: TOC DE RETRUC
Espectacle: RODA, RODA
MOLINET.

Diumenge, 6

BADALONA
Centre Parroquial Sant Josep, 18 hores
Teatre: LA TREPA
Obra: LES JOGUINES OBLIDADES.

BLANES
Esbarjo Parroquial, 17.30 hores
Teatre: TEATRE CURIAL
Obra: LA LLEGENDA DE L'ATLÀNTIDA.

CALAFELL
Teatre-Auditori Municipal, 18 hores
Música: CAMERATA DE CANÇÓ TRADICIONAL
Espectacle: LA CANÇÓ MÉS BONICA DEL MÓN.

CELRA

Ateneu, 17 hores
Pallassos: PEP I BOCOI
Espectacle: SI PLOU, MARXEM!

ESPARREGUERA
Teatre de "La Passió", 12 hores
Teatre: L'ESTUFA
Obra: LA CAPUTXETA I EL LLOP.

IGUALADA
Cinema: Projectió de la pel·lícula txecoslovaca.
EL FANTASTA DE L'AVIÓ.

MATADEPERA
Pavelló Municipal
Teatre de titelles: MARDUIX
Obra: ROMANÇOS DE LLUNA
PLENA.

MOLLERUSA
Cinema Urgell, 12.15 hores
Cinema: Projectió de la pel·lícula holandesa
THOMAS I SENIOR, EL TRESOR DEL PIRATA.

MOLLET DEL VALLÈS
Teatre Municipal "Can Gumà", 12 hores
Teatre: RODAMÓN
Obra: ON ÉS LA SABATA DE LA VENTAFOSCS?

PALAFRUGELL

Teatre Municipal, 17.30 hores
Teatre: TEATRE GENT
Obra: EL REI I EL DRAC.

RUBÍ
La Sala, Teatre Municipal, 12 hores
Teatre: ARRELS GRUP DE TEATRE
Obra: EL DIMONI CUCARELL.

SANT FELIU DE GUIXOLS
Centre Excursionista Montclar, 12 hores
Cinema: Projectió de la pel·lícula iugoslava
EL LLOP SOLITARI.

SANT CELONI
Plaça de la Vila, 10.30 hores (Festes de Sant Martí)
Animació a càrrec d'ALDARULL.

SANT JUST DESVERN
Ateneu de Sant Just, 17.30 hores
Màgia: ABRACADABRA
Espectacle: MÀGIC CIRC.

Dilluns, 7

SANT CELONI
Envelat, 10 hores (Festes de Sant Martí)
Animació: ORQUESTRA GIRASOL
Espectacle: CITY KANSAS SEW.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

LA SARDANA GEGANT.- Amb motiu del seu desè aniversari, l'Anella "Salta i balla", de Vic, va decidir sumar-se a la sèrie d'iniciatives de formació de grans rotllanes sardanistes i el diumenge, dia 23 d'octubre, va convocar tots els amants de la nostra dansa a Vic per tal d'envoltar la ciutat amb una "Sardana Gegant". Aquesta iniciativa vigatana comptà amb el suport de la Delegació Municipal de Turisme i de la Conselleria de Festes de l'Ajuntament de Vic, així com de les entitats juvenils, culturals, social i esportives de la ciutat, comissions de festes, associacions de veïns i cases comercials i la col·laboració de Ràdio Olot i la Caixa de Pensions. La concentració general tingué lloc a dos quarts de dotze del migdia, a la plaça Major amb la gran rotllana que envolta les Rambles per tal de dansar una sardana del compositor vigatà Segimon Claveria. Hi hagué monitors en tots els trams i s'obsequià amb un record a tots els participants.

CERTAMEN MUSICAL DE BANYOLES.- S'ha donat a conèixer el resultat del Certamen de Música per a Cobla convocat pels Foments de la Sardana de Ceret i de Banyoles. El jurat, integrat

per Àngels Gelabert, Manuel Saderra i Puigferrer, Francesc Cassú i els musicòlegs rossellonesos senyors Tossi i Jubert, després d'examinades les obres presentades a concurs, han decidit l'atorgament del primer premi a l'obra titulada "Concert per a 3 cobles", de Joan Lluís Moraleda; el segon premi s'adjudica a la composició titulada "La pastora del Montsagre", de Tomàs Gil Membrado; i el tercer premi correspon a l'obra "La sirena i el dofí", de Vicenç Acuña. Aquestes sobres es van estrenar el passat dilluns, dia 24 d'octubre, en el decurs de la tradicional "Festa de la Música per a Cobla", que tingué lloc al Cinema Mercant de Banyoles dins el marc de les Festes de Sant Martí.

SARDANES AL LICEU.- El dia 29 d'octubre, a les nou de la nit, es va celebrar al Gran Teatre del Liceu un extraordinari Concert de Música per a Cobla, que constituí una brillant cloenda del seguit d'actes commemoratius del centenari de la cobla La Principal de la Bisbal. En aquesta ocasió, la cobla bisbalenca va ser dirigida pel seu titular Josep Cassú i per Joan Lluís Moraleda, com a director invitat.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

Solució

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

Monestir de Sacro Monte

Itàlia. 1986. El segell presenta una bonica perspectiva del grandios monestir de Sacro Monte de Varallo, centre importantíssim de fe i d'art. L'any 1478, Fra Bernardí Calmi, en tornar de Palestina volgué imitar la realitat dels llocs sants, plasmant-los en el recinte del monestir: la cova de Betlem, la casa de Natzarret, el Cenacle, el Calvari, el Sant Sepulcre i d'altres llocs fins a 44.

ENDEVINALLA.

Co) Per SNOP (na
Ma) (ma
Da) Ermita... (ca

Ro) (ni
Plo) (da
Do) (dor

Cor) (sa
Co) (lla
Ma) (fest

Pes) (dor
Ro) (fort
Ar) (da

Solució
RO-MY-NI-CA

SOPA DE LLETRES

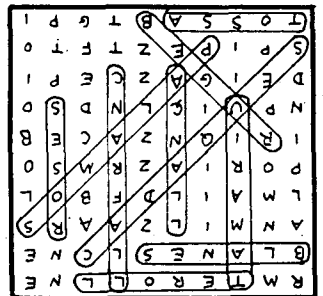
Per SNOP

CERCAR 10 LLOCS PRIVILEGIATS DE LA COSTA BRAVA

R M T E R O L L N E
B L A N E S L C N E
A N M I L Z A A R S
L M A I L D F B O L
P O R I A Z R M S O
I R I Q N Z A C E B
N P U I Q L N D S O
D E I G A Z C E P I
S P I P E Z T F T O
T O S S A B T G P I

Solució

Palamos.
DIAG. Cadaqués, Begur (Rev.),
ses, Llafranc.
VERT. Tamarit, Llança, Ro-
Tossa.
HORIT. Lloret (Rev.), Blanes,

ESCACS

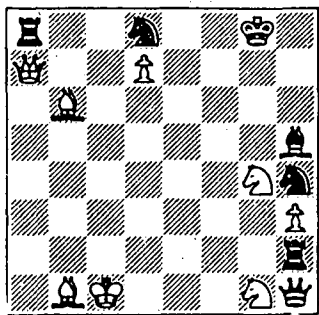
Per JAUME MORA

DIAGRAMA 246
Blanques juguen i fan taules

Ja podeu veure que és una posició composta. És sorprenent que pugui arribar-se a un xec continu, però és així.

Solució al diagrama 245

1...b7-b5, 2 a2-a3 (2 Rf1-e1 Ta8-d8, 3 a2-a3 Td8-d1+, 4 Re1-f2 Td1-a1) Ta8-d8, 3 Rf1-g1 (3 Ab3-a2 Td8-d1+) Td8-d1+, 4 Rg1-h2 Td1-a1 i guanyen.

RESULTATS

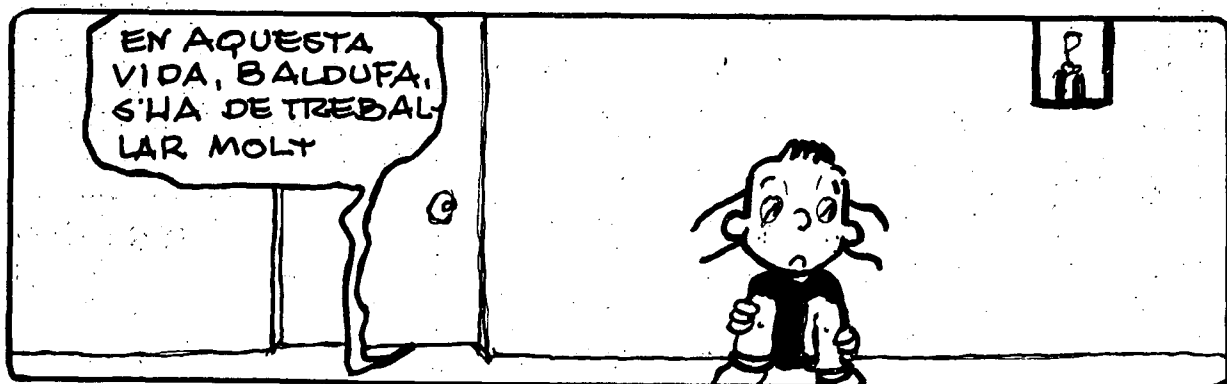
BARCELONA-ZARAGOZA	1-0
MALAGA-ESPANOL	1-0
MURCIA-R.MADRID	0-3
ATLETICO-VALENCIA	2-0
LOGROÑES-R.SOCIEDAD	1-1
ATHLETIC-SPORTING	1-4
OVIEDO-VALLADOLID	0-1
CADIZ-ELCHE	2-1
SEVILLA-OSASUNA	1-0
CELTA-BETIS	0-0

LA TRAVESSA

1. Málaga-Español	1
2. Cádiz-Elche	1
3. At. Madrid-Valencia	1
4. Sevilla-At.Osasuna	1
5. Ath.Bilbao-R.Gijón	2
6. Logroñes-R.Sociedad	X
7. R.Celta-R.Betis	X
8. R.Murcia-R.Madrid	2
9. Barcelona-R.Zaragoza	1
10. R. Oviedo-R.Valladolid	2
11. Salamanca-Sabadell	1
12. R. Burgos-R.Huelva	2
13. Castellón-Eibar	X
14. Lèrida-R.Santander	X
Pleno al 15 (Figueras-Las Palmas):	X

CLASIFICACIONES

1.	REAL MADRID	PJ	PTOS	9	15+7
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTOS	9	14+4
3.	AT. MADRID	PJ	PTOS	9	11+1
4.	SEVILLA	PJ	PTOS	9	11+1
5.	CELTA	PJ	PTOS	9	11+1
6.	VALENCIA	PJ	PTOS	9	11+3
7.	LOGROÑES	PJ	PTOS	9	11+1
8.	VALLADOLID	PJ	PTOS	9	10-2
9.	GIJON	PJ	PTOS	9	10+2
10.	ATH. BILBAO	PJ	PTOS	9	9-1
11.	OSASUNA	PJ	PTOS	9	9+1
12.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTOS	9	8+2
13.	MALAGA	PJ	PTOS	9	8-2
14.	ZARAGOZA	PJ	PTOS	9	7-1
15.	CADIZ	PJ	PTOS	9	6-4
16.	OVIEDO	PJ	PTOS	9	6-4
17.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTOS	9	6-2
18.	MURCIA	PJ	PTOS	9	6-4
19.	BETIS	PJ	PTOS	9	5-3
20.	ELCHE	PJ	PTOS	9	4-4

Avet Set eslips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 431

Històries d'Eixerits

El cavaller generós

El dia 11 se celebra la festa de Sant Martí de Tours. Anys enrere, fa segles, fou un personatge molt popular a tots els països catalans. Moltes viles, poblets i llocs el tenen per Patró. I moltes persones, fins i tot alguns reis de Catalunya, portaven el seu nom. Fou soldat, ermità, mossèn i finalment bisbe.

Mossèn Josep sempre diu que l'Evangeli ho diu ben clar què és allò que cal fer per ser sant: estimar molt Déu i els altres.

Una llegenda explica de Sant Martí que, quan encara era soldat, un dia, cavalcant amb l'ampla capa voleiant al vent, se li feu trobadís un pobre. Com que feia molt de fred i el pobre anava sense abrigo. Martí, amb un cop d'espasa tallà la capa i li'n donà la meitat. És una manera de dir-nos que Sant Martí estimava molt Déu i molt els altres. Tenia el cor ple d'amor fins a vessar. I per això és sant.

Compartir les coses és una bona manera de demostrar que estimes. L'egoisme, l'enveja, la cobdícia, no hi tenen res a veure amb l'Evangeli. En canvi Jesús diu que tot l'ajut i estimació que donem als altres, és a ell que li donem.

Potser us semblarà que això és un rotllo. Doncs jo no ho crec així. Estimar, compartir, ser un bon company i un bon amic, això és el que ha de ser. El rotllo és ser egoista i anar a la nostra, deixant als altres que s'apanyin.

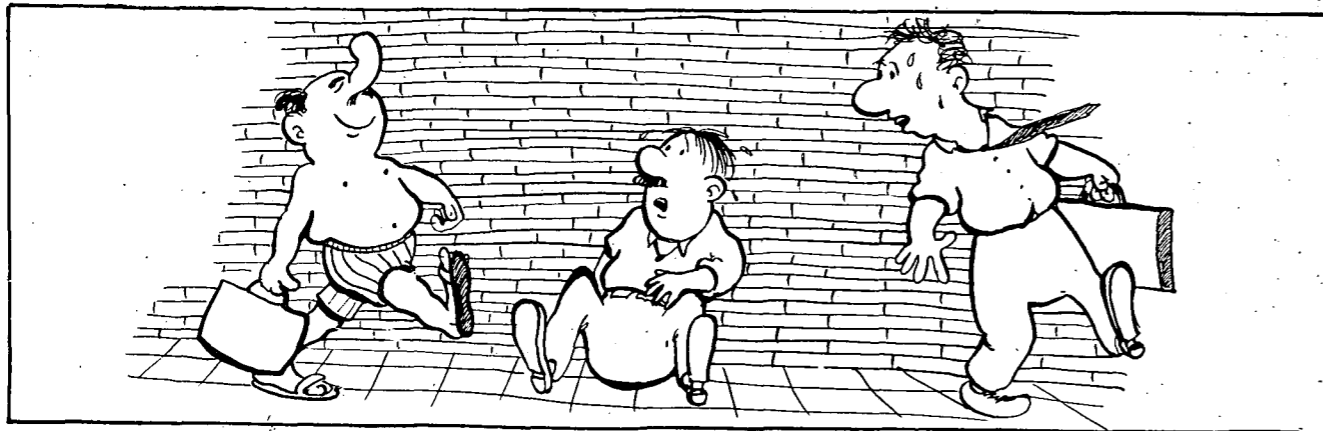
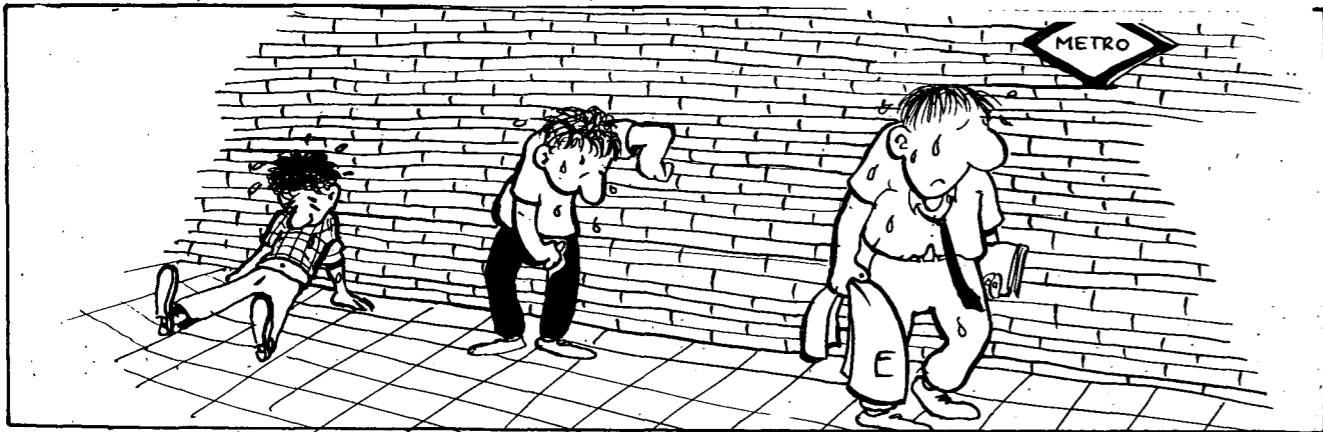
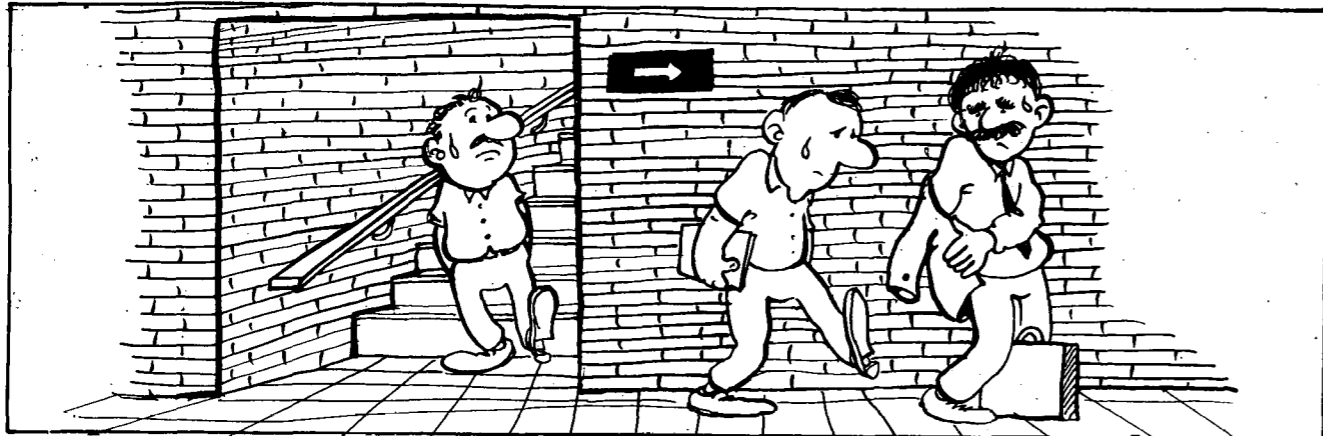
Si tots féssim com Sant Martí, el món fóra una bassa d'oli.

L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

EN BADOSA I EN BASORA

Avet Set esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

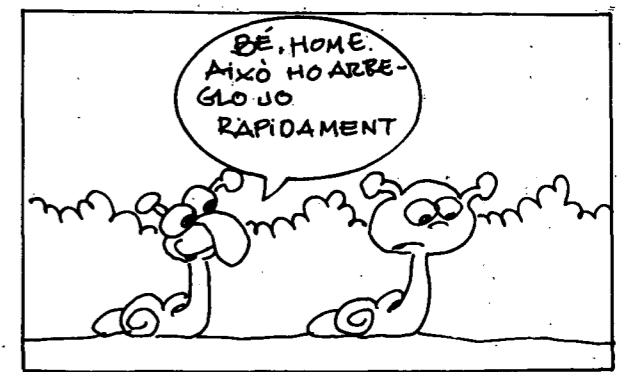
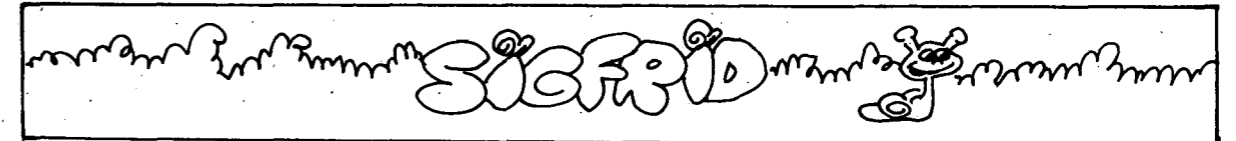
Busqueu l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Marc, capítol 12, versets del 38 al 44 (Mc 12:38-44).

Reflexionem: 1. Aquest evangeli mostra el contrast entre allò que es veu a fora i la realitat que hi ha dins de l'home. Els fariseus creien ser els més religiosos i s'enorgullien de manifestar-se com a tals. Però allò que plau a Déu és la fe i l'amor en el cor del creient.

2. Aquella pobra dona viuda, que passa despercebuda enmig de la multitud que entra i surt del temple, és una dona que estima Déu, i malgrat la seva pobresa, dóna el doble del què està manat, perquè la seva fe la porta a tenir confiança.

3. Quan ens porta un veritable amor, no pensem en nosaltres sinó en els altres, no limitem la generositat a allò que ens sobra sinó que estem disposats a compartir-ho tot. Si Déu ens estima i nosaltres estimem Déu no hem de tèmer res.

El mossèn

Avet Set — **Avet Set** —

DIUMENGE - 6

- 11.00 Signes del temps.
- 11.30 Matinal a TV3.
- 13.00 Mati Esports.
- 14.30 Gol a Gol.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Història de Catalunya:
- 15.50 Ballesta - 3:
- 16.20 Tarda de misteri:
- 18.00 Basquet.
- 19.30 Gol a gol.
- 20.00 Mediterrània:
- 20.30 Telenotícies.
- 21.10 El temps.
- 21.15 30 minuts.
- 21.35 A cor obert:
- 22.35 Gol a Gol.

DILLUNS - 7

- 12.00 Universitat oberta.
- 12.30 TV3, segona vegada:
- 13.30 Mag-Magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de Sexes - 89.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Pac-Man.
- 17.40 Dibuxos animats:
- 18.05 Bàsquet:
- 19.30 Dibuxos animats.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Dallas:
- 22.25 Dilluns, dilluns.
- 23.25 Els joves (rep.) Cap. 12.
- 24.00 Telenotícies.

DIMARTS - 8

- 12.00 Universitat oberta (Rep.).
- 12.30 TV3, segona vegada:
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - Cap. 90.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics (Rep.).
- 17.40 Dibuxos animats:
- 18.00 Els investigadors - 9 Dual.
- 18.30 Oh, Bongonia!
- 19.15 Anna i el rei:
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Cagney i Lacey:
- 22.15 Kir Royal:
- 23.25 Telenotícies.
- 23.55 Eleccions EUA (Connexió amb la CNN en directe).

DIMECRES - 9

- 12.00 Universitat oberta - (Rep).
- 12.30 TV3-segona vegada:
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - Cap. 91.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics - Rep.
- 17.40 Dibuxos animats:
- 18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew:
- 18.50 Popeye el mariner.
- 19.00 Història de Catalunya:
- Rep. programa diumenge passat.
- 19.15 Motor a fons.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Informatiu cinema.
- 21.55 Cinema 3:
- 23.55 Telenotícies.
- 00.25 Motor a fons. Reposició.

DIJOUS - 10

- 12.00 Universitat oberta - Rep.
- 12.30 TV3, segona vegada:
- "Informatiu cinema" - "Mediterrània".
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - 92.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de Pics - Rep.
- 17.40 Dibuxos animats:
- 18.00 Musical juvenil.
- 18.30 Cinc i acció.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.

- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 3 pics i repicó.
- 22.55 Esports flash.
- 23.55 Telenotícies.

DIVENDRES - 11

- 12.00 Universitat oberta - Rep.
- 12.30 TV3, segona vegada:
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - Cap. 93.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics - Rep.
- 17.40 Dibuxos animats:
- 18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew:
- Cap 14.
- 18.50 Les noves aventures de Batman.
- 19.15 Anna i el Rei:
- "Serana".
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Radio Cincinnati:
- "Errar és humà".
- 21.55 Crònica-3.
- 22.55 Crònica negra:
- "Silenci si us plau".
- 23.25 Telenotícies.
- 23.55 Shakespeare:
- "Otello".

DISSABTE - 12

- 10.00 Sardanes.
- 10.30 Universitat oberta.
- 12.30 El Rei Arthur:
- "Dibuxos animats".
- 13.00 TV3, segona vegada:
- "5 i acció".
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 El temps.
- 15.25 Bona cuina.
- 15.30 Bobobops - Dibuxos animats.
- 16.00 Dit i fet.
- 17.30 Futbol americà NFL.
- 19.00 La gran vall:
- "La part assassina".
- 20.00 Vida salvatge:
- "El retorn del bou mesquer".
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.15 Bona cuina.
- 21.30 Pel·lícula:
- "L'aventurer".
- 23.35 El retorn de Sherlock Holmes:
- "La mansió d'Abbey".
- 00.25 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 6

- 2.20 Música golfa.
- 3.20 El fugitiu:
- "El fin es sólo el principio".
- 4.10 Llarg-metratge:
- "Tras la huella del delito".
- 5.55 Curt-metratge:
- 6.15 Jazz entre amics.
- 7.15 Llarg-metratge:
- "Calma en tinieblas".
- 9.00 Informe setmanal. Rep.
- 10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
- 11.00 48 hores.
- 11.05 Concert.
- 12.10 Poble de Déu.
- 12.40 L'altra mirada.
- 13.35 Autopista vers el Cel:
- "Afortunado".
- 14.30 48 hores.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Foofur.
- 16.05 Esirenes TV:
- "Cianuro espumoso".
- 17.45 Si ho sé no vinc.
- 18.40 La pantera rosa.
- 19.05 La clínica de la Selva Negra:
- "Un extraño en la cabaña"
- 19.55 A vista d'ocell.
- 20.30 48 hores.
- 21.05 A portada.
- 21.35 La vida segueix.
- 22.35 Diumenge cinema:
- 00.25 48 hores.

DILLUNS - 7

- 8.00 Bon Dia.
- 8.30 Telediari Matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops - Ep 26.
- 11.10 Dinastia - 163.
- 13.00 L'ocell boig.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 La família Drombush:
- "La mitad de la vista".
- 16.40 Tal qual.
- 17.50 Avanç Telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 El factor Geminis.
- 19.00 A mitja tarda.
- 19.25 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 El preu just.
- 23.00 Juçat de Guàrdia.
- "Peligro de incendio"
- 23.30 Documents TV.
- 00.30 Telediari - 3.
- 00.50 Telesport.

DIMARTS - 8

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops - Ep 27.
- 11.10 Dinastia - 169.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 La família Drombush.
- "El tiempo después".
- 16.40 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 El misteri de la flor màgica.
- 19.00 La nau terra.
- 19.25 Entre línies.
- 19.55 Carrer tranquil.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Tariro, tariro.
- 22.25 Sessió de nit:
- 00.20 Telediari - 3.
- 00.40 Telesport.
- 00.55 Testimoni.

DIMECRES - 9

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops - Ep 28.
- 11.10 Dinastia - 170.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 La família Drombush.
- 16.40 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 Els bessons Edison.
- 19.00 Circ Pop.
- 19.25 Parlar clar.
- 19.55 Un món diferent.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Garibaldi - Ep. 5.
- 22.20 Cançó trista de Hill Street:
- 23.20 El gos verd.
- 00.15 Telediari - 3.
- 00.35 Telesport.

DIJOUS - 10

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops - Ep 29.
- 11.10 Dinastia - 171.
- 13.30 3 x 4.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 La família Drombush.
- 16.40 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 L'aldea de l'arce.
- 19.00 Musiquíssims.
- 19.25 Amb les mans a la massa.
- 19.55 Mare i fills.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 La llei dels Àngels - Ep. 28.
- 22.20 Dret a discrepar.
- 23.55 A mitja veu.
- 00.25 Telediari - 3.
- 00.45 Telesport.

DIVENDRES - 11

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 11.10 Dinastia - 172.
- 13.30 3 x 4.
- 15.35 La família Drombush.
- 16.40 Tal qual.
- 17.55 Avanç telediari.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 La llanterna màgica.
- 19.30 Diccionari de la salut.
- 19.55 Els problemes creixen
- "Celos".
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Gats a la teulada:
- "Cien años de perdón".
- 22.25 Divendres cinema:
- "Lady Jane".
- 01.00 Telediari - 3.

DISSABTE - 12

- 1.35 Arrels - Ep 8.
- 2.25 Llarg-metratge:
- "Refugio macabro".
- 3.50 Documents TV.
- 4.50 Per la ruta dels vents.
- 5.50 Els concerts de popgrama.
- 6.50 De pel·lícula.
- 7.45 Llarg-metratge:
- 9.00 Calaix desastre.
- 12.20 Nova gent.
- 13.15 Loteria.
- 13.30 Suplements - 4.
- 14.30 48 hores.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Isidor.
- 16.05 Primera Sessió:
- "Orca, la ballena asesina".
- 17.55 Rockopop.
- 19.30 Soldats:
- 20.30 48 hores.
- 21.05 Informe setmanal.
- 22.20 Dissabte nit.
- 23.25 Amors difícils.
- 01.05 48 hores.
- 01.10 Filmoteca TV:

DIUMENGE - 6

- 09.30 Santa Missa.
- 10.30 Objectiu 92.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 14.55 L'Informatiu Cap de Setmana.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 18.00 Sessió de tarda:
- 19.45 Món secret.
- 20.05 Connexió amb Sant Cugat.
- 20.05 Som una meravella (Cap. 4).
- 20.30 L'informatiu cap de Setmana.
- 21.00 Debat 2.
- 22.00 Estudi Estadi.

DILLUNS - 7

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Les portes de Catalunya.
- 13.30 Capitoli - 99.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i poder - 124.
- 15.30 Òpera Salvatge.
- 16.30 La palmera.
- 18.00 Era lucana.
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 Sesam obre't.
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 Panorama.
- 21.00 El mirador.
- 21.20 Cinema club:
- 22.50 Últimes preguntes.
- 23.20 Jazz entre amics.

DIMARTS - 8

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Dones del rock.

- 13.30 Capitoli - 100.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i poder - 125.
- 15.30 Òpera salvatge.
- 16.30 Sarsuela.
- 17.30 La palmera.
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 La volta al món de Willy Fog.
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 Hammer.
- 21.00 El mirador.
- 21.15 El temps és or.
- 22.15 Tendido cero.
- 22.45 La bona música.
- 23.40 Suplements - 4.

DIMECRES - 9

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Viatge a l'aventura.
- 13.30 Capitoli - 101.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i poder - 126.
- 15.30 Òpera salvatge.
- 16.30 La palmera.
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 La volta al món de Willy Fog.
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 Retorn a Formentera.
- 21.00 El mirador.
- 21.15 El poeta en la seva veu.
- 21.30 A través del mirall.
- 22.50 Suplements - 4.
- 23.20 S'ha escrit un crim:
- 00.10 Temps de creure.

DIJOUS - 10

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Era lucana.
- 13.30 Capitoli - 102.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i Poder - Cap 127.
- 15.30 Òpera Salvatge.
- 16.30 Teatre:
- 18.00 El legat de les illes.
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 La volta al món de Willy Fog.
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 L'exposició 1888.
- 21.00 El mirador.
- 21.15 Suplements - 4.
- 21.45 Descartes.
- 22.00 Loteria primitiva.
- 22.15 Dijous cinema:
- 23.50 Metròpolis.

DIVENDRES - 11

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Hammer.
- 13.30 Capitoli - 103.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i poder - Cap 128.
- 15.30 Òpera salvatge.
- 16.30 Cinema espanyol:
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 La vida entorn a l'arbre.
- 20.00 L'Informatiu Vespre.
- 20.30 Concert.
- 22.30 Prop de les estrelles.

DISSABTE - 12

- 09.30 Sesam Obre't.
- 10.00 Dibuxos animats.
- 10.15 Clementina.
- 10.45 Popgrama.
- 11.15 Mirades
- 12.00 Una història particular.
- 13.30 L'armari dels 7 calaixos.
- 14.00 L'Informatiu Cap de Setmana.
- 14.30 135 escons.
- 15.00 Estadi 2.
- 22.00 L'Informatiu Cap de Setmana.
- 22.30 Sorrel i fill - ep. 5
- 23.20 La realitat inventada.
- 00.15 Diàlegs amb la música.

SI TÉ VIDEO: LLOGUI LES MILLORS PEL·LÍCULES

A **VIDEOLAR** VISIT'NS!

- LA SEVA FAMÍLIA VEURÀ EL QUE DESITGIN, NO EL QUE ELS IMPOSIN
- SELECCIÓ I SEGURETAT MORAL DE CADA UN DELS SEUS TÍTOLS
- SERVEI OPCIONAL A DOMICILI

Balmes, 114. P. Baixa (Xamfrà Provenza) Tel. 215 70 71 / 08008 Barcelona

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les feries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

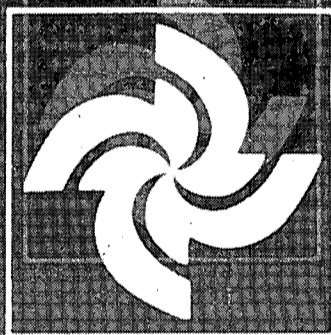
EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

ROCA

vers el futur.

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

SANITARI

Calefacció:

Calderes de ferro fos, calderes murals i calderes de xapa, de gas, gas-oil, llenya, carbó, electricitat, bombes de calor, captador d'energia solar, radiadors de ferro fos i de xapa d'acer, cremadors i complements per a instal·lacions.

Aire condicionat:

Aparells de finestra, consoles, aparells autònoms, bombes de calor i equips centralitzats.

Sanitari:

Banyeres de fosa i de xapa d'acer esmaltades, porcellana sanitària, aixetes, aigüeres d'acer inoxidable i gres, complements per a la cambra de bany.

COMPANYIA ROCA-RADIADORS, S.A.

Avd. Diagonal, 513 • 08029 BARCELONA Tel. 322 40 51 télex 52832 CRRCE E - 52032 CRRCE E